

Gdynia, dnia 28 grudnia 2016 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie
III Wydział Cywilny
Aleja Solidarności 127
00 – 898 Warszawa

Powódka: Gmina Miasta Gdańska
ul. Nowe Ogrody 8/12, 80-803 Gdańsk
reprezentowana przez radcę prawnego Tomasza Ejtminowicza
adres do doręczeń:
MERITUM Kancelaria Radców Prawnych
Cybulski, Ejtminowicz, Trojanowski i Partnerzy
ul. Zygmunta Augusta 5A/10, 81 – 359 Gdynia

Pozwana: Telewizja Polska S.A.
ul. Jana Pawła Woronicza 17, 00 – 999 Warszawa

Wartość przedmiotu sporu: 100.000 zł

Pozew o ochronę dóbr osobistych

W imieniu powódki (pełnomocnictwo w załączeniu) wnoszę o:

1. nakazanie pozwanej opublikowania oświadczenia o treści:

„Telewizja Polska S.A. przeprasza Gminę Miasta Gdańska za naruszenie jej dóbr osobistych, w szczególności dobrego imienia, wiarygodności publicznej i zaufania społecznego, w materiale wideo komentującym powołanie w Gdańsku Rady Imigrantów, wyemitowanym jako materiał wprowadzający do telewizyjnego magazynu „Minęła dwudziesta” w TVP Info z dnia 31 października 2016 r. oraz udostępnionym w tym dniu na fanpage’u TVP Info na Facebooku i Twitterze i na stronie internetowej www.tvp.info. Przyznajemy, że materiał ten przedstawiał działania Gminy Miasta Gdańska w sposób zmanipulowany, za pomocą środków o zabarwieniu ksenofobicznym i rasistowskim w celu szkalowania jej dobrego imienia, a także wywołania w odbiorze społecznym niczym nieuzasadnionego poczucia strachu i braku bezpieczeństwa. Wyrażamy ubolewanie, że ww. materiał nie miał walorów informacyjnych lecz dezinformacyjne oraz, że nie stanowił on rzetelnej relacji prasowej i tym samym sprzeniewierzyliśmy się podstawowym obowiązkom dziennikarskim”.

Przy czym oświadczenie to winno być zaprezentowane opinii publicznej w następującej formie i w następujących kanałach komunikacji:

- 1) w zakresie emisji w programie TVP Info – w terminie trzech dni od dnia uprawomocnienia się orzeczenia w niniejszej sprawie – poprzez odczytanie przez lektora w ramach materiału otwierającego audycję „Minęła dwudziesta”, w sposób pozbawiony skrótów i innych ingerencji lub zabiegów umniejszających odbiór przez opinię publiczną treści i formy oświadczenia oraz bez jakiegokolwiek komentarza.
- 2) W zakresie publikacji na oficjalnym fanpage’u TVP Info w serwisie Facebook, przy czym rozpoczęcie publikacji powinno nastąpić w terminie trzech dni od uprawomocnienia się orzeczenia w niniejszej sprawie:
  - a) w postaci grafiki o szerokości co najmniej 700 pikseli i rozmiarach odpowiadających wielkością formatowi grafik lub embedów zamieszczanych w formie postu na tym fanpage’u;
  - b) czcionką o rozmiarze dostosowanym do wypełnienia pełnej powierzchni takiego okna tak, by użytkownicy mogli odczytać treść przeprosin bezpośrednio na swoich feedach i na wallu profilu;
  - c) utrzymywanie ww. oświadczenia w statusie „publicznym” i bez targetowania na konkretne grupy odbiorców, przez okres co najmniej czterech dni, w tym postaci „przypiętej” na górze walla fanpage’a przez okres co najmniej jednego dnia;
  - d) utrzymywanie ww. oświadczenia w sposób pozbawiony skrótów i innych ingerencji lub zabiegów umniejszających odbiór przez użytkownika Internetu treści i formy oświadczenia oraz bez jakiegokolwiek komentarza odredakcyjnego;
  - e) utrzymywanie ww. oświadczenia z zachowaniem wszelkich narzędzi udostępnianych przez administratora serwisu Facebook, a pozwalających na dalsze udostępnianie opublikowanego materiału (share), komentowanie go bez moderacji oraz ocenianie go przez użytkowników znacznikami typu „like” i podobnymi.
- 3) W zakresie publikacji na oficjalnym fanpage’u TVP Info w serwisie Twitter, przy czym rozpoczęcie publikacji powinno nastąpić w terminie trzech dni od uprawomocnienia się orzeczenia w niniejszej sprawie:
  - a) w postaci grafiki o rozmiarach odpowiadających wielkością formatowi grafik i embedów zamieszczanych na tym fanpage’u;
  - b) czcionką o rozmiarze dostosowanym do wypełnienia pełnej powierzchni takiego okna;
  - c) utrzymywanie ww. oświadczenia na fanpage’u przez okres co najmniej czterech dni - w postaci i w formie analogicznej jak wszelkie inne materiały publikowane na tym fanpage’u;
  - d) utrzymywanie ww. oświadczenia w sposób pozbawiony skrótów i innych ingerencji lub zabiegów umniejszających odbiór przez użytkownika Internetu treści i formy oświadczenia oraz bez jakiegokolwiek komentarza;

- e) utrzymywanie ww. oświadczenia z zachowaniem wszelkich narzędzi udostępnianych przez administratora serwisu Twitter, a pozwalających na dalsze udostępnianie opublikowanego materiału (funkcja „podaj dalej” - retweet), komentowanie go bez moderacji oraz ocenianie go przez użytkowników znacznikami typu „polub” (like).
- 4) W zakresie publikacji w serwisie internetowym tvp.info, przy czym rozpoczęcie publikacji powinno nastąpić w terminie trzech dni od uprawomocnienia się orzeczenia w niniejszej sprawie:
- a) na stronie głównej serwisu internetowego tvp.info dostępnej pod adresem <http://www.tvp.info> w następujący sposób:
- utrzymywanie przeprosin przez okres co najmniej 24 godzin na tzw. „otwarcu strony”, tj. w miejscu, gdzie prezentowany jest temat dnia/najważniejszy materiał – w postaci grafiki o wielkości odpowiadającej wielkości takich materiałów - prostokąt o wymiarach 970x390 pikseli;
  - dalsze utrzymywanie przeprosin bezpośrednio po upływie okresu pierwszych 24 godzin - przez okres kolejnych 72 godzin – w postaci materiału w pierwszej dziesiątce materiałów na stronie, zajawionego na „kaflu” poprzez odwołanie do grafiki audycji „Minęła dwudziesta” wraz z komunikatem w linku tekstowym pt. „Przepraszamy Gminę Miasta Gdańska”, otwierającym treść przeprosin dostępnych pod tym linkiem, przy czym wielkość „kafla” powinna być taka sama, jak przy zwykłych publikacjach w serwisie.
- b) Równoległe z publikacjami określonymi pod lit. a) powyżej – utrzymywanie przeprosin na podstronie serwisu - „Minęła dwudziesta” w postaci banera ogłoszeniowego o rozmiarach około 970x200 pikseli udostępnionego na górze tej podstrony, bezpośrednio nad pierwszym od góry materiałem redakcyjnym na tej podstronie – nieprzerwanie przez okres 96 godzin.
- c) Zarchiwizowanie treści przeprosin i ich stałe utrzymywanie w strukturze podstrony serwisu - „Minęła dwudziesta” oraz serwisu tvp.info w ramach dostępnych funkcjonalności serwisu, w postaci umożliwiającej swobodne zapoznanie się odbiorcy z treścią przeprosin.
2. Zasądzenie od pozwanej zapłaty kwoty 100.000 zł na wskazany cel społeczny, tj. na rzecz **Centrum Wsparcia Imigrantów i Imigrantek z siedzibą przy ul. Gdyńskich Kosynierów 11/1, 80-866 Gdańsk**, KRS nr 0000480488, nr rachunku 44 2490 0005 0000 4600 4162 5341 z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia złożenia pozwu do dnia zapłaty - w terminie trzech dni od dnia uprawomocnienia się orzeczenia w niniejszej sprawie.
3. Zasądzenie od pozwanej na rzecz powódki kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

4. Dopuszczenie następujących dowodów:

1) Z zeznań świadków:

- a) Khedi Alieva – wezwanie na adres Kancelarii pełnomocnika powódki;
- b) Aws Kinani – wezwanie na adres Kancelarii pełnomocnika powódki;
- c) Basil Kerski – wezwanie na adres: Europejskie Centrum Solidarności, Plac Solidarności 1, 80-863 Gdańsk;
- d) Antoni Pawlak – wezwanie na adres powódki.

Słuchanych na okoliczność:

- negatywnego odbioru spornego Materiału przez społeczność imigrancką w Polsce, w tym w Gdańsku;
- cierpień psychicznych, jakie doznali imigranci wskutek rozpowszechnienia spornego Materiału;
- negatywnych reperkusji, jakie spotkały imigrantów w konsekwencji rozpowszechnienia spornego Materiału;
- celu stworzenia Rady Imigrantów, zadań, jakie realizuje Rada Imigrantów oraz pomocy dla Rady Imigrantów ze strony innych instytucji życia publicznego i organów administracji publicznej;
- potrzeb finansowych jakie ma społeczność imigrantów w Gdańsku w związku z działalnością edukacyjną, integracyjną i socjalną;
- faktu rozpowszechnienia Materiału w ramach stacji telewizyjnej TVP Info oraz w ramach strony internetowej tvp.info i podstrony „Minęła dwudziesta”, a także w ramach fanpage’ów TVP Info na Facebooku i Twitterze, oraz statystyk oglądalności tych materiałów przez użytkowników Internetu;
- usunięcia przez pozwaną spornego Materiału z strony internetowej tvp.info i podstrony „Minęła dwudziesta”, a także w ramach fanpage’ów TVP Info na Facebooku i Twitterze.

Oraz:

- e) Joanna Miziołek – wezwanie na adres: „Wprost”, Al. Jerozolimskie 212 (Batory Office Building II), 02-486 Warszawa.

Słuchana na okoliczność:

- przeprowadzenia przez pozwaną rozmowy ze świadkiem w październiku 2016 r. dotyczącej Prezydenta Gdańska Pawła Adamowicza;
- pytań stawianych świadkowi przez dziennikarza pozwanej w trakcie tej rozmowy;
- określenia, czy świadek komentował dla pozwanej okoliczności związane z powołaniem Rady Imigrantów;
- przyczyn publicznego dementi wystosowanego przez świadka w związku z emisją spornego Materiału;

- przeprosin świadka ze strony przedstawicieli pozwanej w związku z wykorzystaniem wypowiedzi świadka w spornym materiale.

Oraz:

- f) Natalia Brzezińska – wezwanie na adres Kancelarii pełnomocnika powódki.

Słuchana na okoliczność:

- udokumentowania statystyk odwiedzin użytkowników na fanpage'ach TVP Info w serwisach Facebook i Twitter – w tym liczbie wyświetleń Materiału, liczbie jego polubień i dalszych udostępnień oraz liczbie komentarzy do dnia usunięcia Materiału;
- obecności Materiału na stronie www.tvp.info oraz na podstronie dedykowanej audycji „Minęła dwudziesta”;
- daty usunięcia Materiału z fanpage'ów TVP Info na Facebooku i Twitterze oraz ze strony i podstron www.tvp.info.

2) Z opinii biegłego ds. medioznawstwa i komunikacji społecznej - na okoliczność:

- określenia, czy sporny Materiał stanowił manipulację, czy zawierał jakiegokolwiek walory informacyjne oraz czy nawoływał do nienawiści na tle rasistowskim, narodowym lub religijnym, a także czy przekaz z niego płynący przedstawiał Gminę Miasta Gdańska jako podmiot, który naraża jej mieszkańców na niebezpieczeństwo zamieszek i zakłócenia porządku publicznego;
- wskazania oglądalności programu TVP Info, w tym oglądalnością audycji „Minęła dwudziesta” w ramach programu telewizyjnego TVP Info oraz porównania jej z oglądalnością innych informacyjnych programów telewizyjnych podmiotów trzecich, w tym porównania z audycjami informacyjnymi obecnymi w tych programach osób trzecich w tym samym paśmie telewizyjnym co audycja „Minęła dwudziesta”;
- wskazania statystyk internetowych odnoszących się do liczby odsłon oraz liczby tzw. realnych użytkowników serwisu internetowego tvp.info, w tym użytkowników subserwisu dedykowanego programowi „Minęła dwudziesta” i porównania tych statystyk ze statystykami innych wiodących internetowych serwisów informacyjnych w Polsce.

3) Z opinii biegłego ds. psychologii społecznej – na okoliczność ustalenia, jakie skutki w świadomości społecznej wywarła treść i forma spornego Materiału, a w szczególności, czy jego emisja mogła wpłynąć na ocenę i postrzeganie imigrantów przez polskie społeczeństwo i czy miała ona wydźwięk o zabarwieniu rasistowskim i ksenofobicznym, a tym samym przedstawiała Gminę Miasta Gdańska jako podmiot, który stwarza warunki zagrażające życiu i bezpieczeństwu jej mieszkańców.

4) Przeprowadzenie w trybie art. 308 kpc dowodu z odtworzenia na rozprawie nagrania materiału audio-wideo zawierającego rejestrację audycji „Minęła dwudziesta” wyemitowanej w telewizji „TVP Info” w dniu 31 października 2016 r.

- 5) Z dokumentu – broszury Gdański Model Integracji Imigrantów.
- 6) Ze stenogramu – zapisu audycji „Minęła dwudziesta” z dnia 31 października 2016 r.
- 7) Zwrócenie się do Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji w Warszawie o udzielenie informacji o liczbie skarg, jakie wpłynęły do Rady w związku z emisją Materiału, o podmiotach, które występowały ze skargami oraz sposobie załatwienia tych skarg, a także zobowiązanie KRRiT na mocy art. 248 § 1 kpc do przedłożenia do akt niniejszej sprawy kopii tychże skarg.
- 8) Zwrócenie się do Rady Mediów Narodowych w Warszawie o udzielenie informacji o liczbie skarg, jakie wpłynęły do Rady w związku z emisją Materiału, podmiotów, które występowały ze skargami oraz sposobie załatwienia tych skarg, a także zobowiązanie RMN na mocy art. 248 § 1 kpc do przedłożenia do akt niniejszej sprawy kopii tychże skarg.
- 9) Z wydruków następujących stron internetowych:
  - a) **www.trojmiasto.wyborcza.pl:**
    - „Gdańska Rada Imigrantów do Jacka Kurskiego: Jesteśmy ludźmi, rodzicami, pracowitymi gdańszczanami” z dnia 29 listopada 2016 r.;
    - „Rzecznik Praw Obywatelskich oczekuje reakcji KRRiTV wobec skarg na antyimigrancką propagandę” z dnia 21 listopada 2016 r.;
    - „Gdańscy imigranci protestują przeciw ‘rasistowskiej ideologii w TVP Info’” z dnia 15 listopada 2016 r.;
    - „Prezydent Gdańska chce przeprosin od TVP Info za oburzający materiał o imigrantach” z dnia 04 listopada 2016 r.;
    - „Imigranci w Polsce. Gdańsk najlepiej przygotowany na imigrantów i... zbiera najwięcej ‘hejtu’” z dnia 08 września 2016 r.;
  - b) **www.gdansk.pl:**
    - „Rada Imigrantów pisze do Kurskiego, prezesa TVP: Od nienawiści lepszy jest dialog i zrozumienie” z dnia 29 listopada 2016 r.;
    - „Adamowicz żąda od Kurskiego dla Gdańska przeprosin i 100 tys. Zł za materiał TVP szkalujący wspieranie imigrantów” z dnia 17 listopada 2016 r.;
    - „12 imigrantów będzie doradzać prezydentowi Gdańska. Kim są?” z dnia 19 września 2016 r.;
    - „Gdański Model Integracji Imigrantów przyjęty przez radnych” z dnia 30 czerwca 2016 r.;
  - c) **www.dziennikbaltycki.pl:**
    - „Gdańska Rada Imigrantów i Imigrantek pisze do prezesa TVP Jacka Kurskiego [LIST OTWARTY]” z dnia 29 listopada 2016 r.;
    - „Burza wokół materiału TVP o Gdańsku i imigrantach” z dnia 04 listopada 2016 r.;

- d) **www.trojmiasto.pl:**
- „*Gdańsk żąda od TVP przeprosin i 100 tys. zł za materiał w TVP Info*” z dnia 17 listopada 2016 r.;
- e) **www.press.pl:**
- „*36 skarg na materiał TVP Info o imigrantach, wydawca Krystian Krawiel zawieszony*” z dnia 04 listopada 2016 r.;
- f) **www.gazeta.pl:**
- „*Czegoś takiego jeszcze nie widzieliście w TV. Materiał o uchodźcach to szczyt manipulacji*” z dnia 01 listopada 2016 r.;
- g) **www.natemat.pl:**
- „*Materiał TVP Info o imigrantach w Gdańsku szczytem manipulacji? Kadry z zamieszek, dramatyczna muzyka i... CBA w tle*” z dnia 01 listopada 2016 r.;
- h) **www.wprost.pl:**
- „*W Gdańsku powstała pierwsza w Polsce Rada Imigrantów przy prezydencie*” z dnia 23 września 2016 r.;
- i) **www.trojmiasto.onet.pl:**
- „*Powstała pierwsza Rada Imigrantów. 'Ratujemy honor naszego kraju'*” z dnia 20 września 2016 r.;
- j) **www.rp.pl:**
- „*Bydgoszcz: Rasistowski atak na studentów z Turcji i Bułgarii*” z dnia 03 grudnia 2016 r.;
- k) **www.wroclaw.wyborcza.pl:**
- „*Rasistowski atak na rynku we Wrocławiu*” z dnia 09 listopada 2015 r.;
  - „*Rasistowski atak we Wrocławiu. Nawet obrońca sprawców przyznaje 'obrzydliwy czyn'*” z dnia 25 marca 2015 r.
- l) **www.nowosci.com.pl:**
- „*Toruń. Kolejny atak na tureckiego studenta UMK*” z dnia 09 października 2016 r.;
- m) **www.tvn24.pl:**
- „*Margines w każdym znaczeniu tego słowa. Szukają sprawców ataku na studenta*” z dnia 11 października 2016 r.;
- n) **www.warszawa.wyborcza.pl:**
- „*Warszawa. Rasistowski atak w SKM. Mężczyzna zmuszony do wyjścia z pociągu*” z dnia 21 lipca 2016 r.

o) **www.fakt.pl:**

- „*Rasistowski atak na studenta z Indii. 19-latek usłyszał zarzuty*” z dnia 15 listopada 2016 r.
- „*Ostrzelano lokale znanego muzułmanina: boję się o bliskich*” z dnia 02 grudnia 2015 r.

p) **www.wirtualnemedi.pl:**

- „*Minęła dwudziesta’ z większą widownią, TVP Info liderem stacji informacyjnych*” z dnia 14 marca 2016 r.

Uzasadnienie

I. STAN FAKTYCZNY:

W trakcie 2016 r. powódka opracowała koncepcję pomocy i integracji imigrantów w ramach społeczności Gdańska. We wrześniu 2016 r. z inicjatywy powódki została powołana Rada Imigrantów. Celem Rady jest udzielanie wszechstronnej pomocy imigrantom w procesie integracji z mieszkańcami Gdańska, wsparcie socjalne, ułatwianie znalezienia pracy, nauka języka polskiego itp.

Dowody:

1. publikacje dotyczące utworzenia Rady Imigrantów przy prezydencie miasta Gdańska – **załącznik nr 5**,
2. zeznania wnioskowanych świadków,
3. broszura Model Integracji Imigrantów – **załącznik nr 6**.

W dniu 31 października 2016 r. pozwana w prowadzonym przez siebie programie telewizyjnym „TVP Info” wyemitowała odcinek cyklicznej audycji telewizyjnej pt. „Minęła dwudziesta” [dalej „Audycja”]. Drugą część Audycji, poświęconą dyskusji na temat imigrantów poprzedzała emisja spornego materiału audiowizualnego o długości 55 sekund [dalej „Materiał”].

Materiał skonstruowany był z trzech warstw: obraz, dźwięk i słowo. W warstwie obrazu dominantą Materiału były kadry ukazujące z zastosowaniem szybkiego, sensacyjnego montażu zamieszki i burdy z udziałem imigrantów, głównie we francuskim Calais. Obrazy te nie pochodziły z Polski. W warstwie dźwiękowej materiał zilustrowany został poważną muzyką w klimacie „sensacyjnym”, podkreślającą klimat zagrożenia. Barwa głosu lektora była charakterystyczna dla materiałów sensacyjnych bądź kryminalnych.

W warstwie słownej Materiał składał się z dwóch części. Część pierwsza to ukazany na planszy i zacytowany przez lektora fragment wypowiedzi Prezydenta Gdańska Pawła Adamowicza:

„Nie ma prawdziwych Polaków! Można zeskanować każdego z nas i wyszedłby niezły przegląd „narodowościowej tablicy Mendelejewa”. To nas wzbogaca! Imigrantka i imigrant to jest szansa dla Gdańska! Nigdy nie wiadomo, czy w takim dziecku imigrantów jest może przyszły noblista, wybitny pisarz, informatyk, naukowiec, rzemieślnik, mechanik”.

W drugiej części Materiału zaprezentowana była wypowiedź do kamery pani Joanny Miziołek – dziennikarki tygodnika „Wprost”:

„...on się trochę obawia czy to wejścia CBA, czy to prokuratury, więc myślę, że w tym wszystkim on stara się przykryć te sprawy, które tam są gdzieś z boku i z przeszłości”.

Po Materiale dalszą częścią Audycji była dyskusja gości w studio „Minęła dwudziesta”.

Materiał przedstawił powódkę jako podmiot, który zaprasza imigrantów do Polski w celu wywołania zamieszek, burd i zakłócenia porządku publicznego. Budował także tezę, iż działania te są „przykrywką” mającą na celu odwrócenie uwagi opinii publicznej od kłopotów prawnych Prezydenta Pawła Adamowicza.

W Materiale pozwana nie poinformowała natomiast odbiorcy o celach i zadaniach Rady, której rolą jest m. in. pomoc socjalna, integracja, ułatwienie znalezienia pracy, nauce języka polskiego itp.

Dowody:

1. Audycja „Minęła dwudziesta” z dnia 31 października 2016 r. – zawierająca Materiał – oficjalny zapis udostępniony powodowi przez pozwaną - **załącznik nr 7**,
2. stenogram z Audycji- **załącznik nr 8**.

Tego samego dnia Audycja (wraz ze stanowiącym jej część Materiałem) została opublikowana na stronie internetowej TVP Info, tj. w internetowym serwisie dostępnym pod adresem <http://www.tvp.info> oraz na tematycznej podstronie tego serwisu oznaczonej jako „Minęła dwudziesta” dedykowanej Audycji „Minęła dwudziesta”.

Dowód: screeny ze strony głównej TVP Info dotyczące opublikowania przez pozwaną materiału pt. „Gdańsk zaprasza imigrantów” z dnia 31 października 2016 r. – **załącznik nr 9**.

Także tego samego dnia Materiał – w charakterze samodzielnego utworu audiowizualnego, tj. bez pozostałej części Audycji „Minęła dwudziesta” z dnia 31 października 2016 r., został opublikowany na zarządzanych przez pozwaną fanpage’ach TVP Info w mediach społecznościowych – Facebook i Twitter.

Materiał zyskał w krótkim czasie ogromną popularność. m. in. na Facebooku osiągnął w ciągu czterech dni ponad 333.000 wyświetleń, 1.400 polubień, 900 komentarzy oraz 1.320 dalszych udostępnień (share).

Dowody:

1. screen dokumentujący opublikowanie Materiału na fanpage’u Facebook TVP Info (screen zrobiony dnia 2 listopada 2016 r. – w chwili dokumentowania było 289.000 wyświetleń, 1.400 polubień, 1.227 komentarzy) – **załącznik nr 10**,
2. zeznania świadków.

Biorąc pod uwagę pozycję Telewizji Polskiej S.A. w mediach społecznościowych, statystyki te relatywnie – tj. w porównaniu ze statystykami innych polskich mediów - dowodzą, iż Materiał wzbudził ogromne zainteresowanie opinii publicznej. Na Facebooku fanpage TVP Info miała w chwili udokumentowania tj. 2 listopada 2016 r. 253.755 fanów – czyli mniej niż liczba wyświetleń Materiału tj. 333.000.

Dowody:

1. screen z serwisu Facebook dokumentujący wykres polubień fanpage'u TVP Info w okresie od 29 października 2016 r. do 4 listopada 2016 r. – **załącznik nr 11**,
2. opinia biegłego.

W dniu 03 listopada 2016 r. występująca w Materiale w charakterze komentatora Pani Joanna Miziołek – dziennikarka „Wprost” - wydała publiczne oświadczenie, w którym odcięła się od Materiału oraz poinformowała opinię publiczną, iż jej wypowiedź w Materiale została zmanipulowana, gdyż w rzeczywistości wypowiadała się dla pozwanej w zupełnie innym temacie, niezwiązanym z Materiałem.

Dowód: screeny oświadczenia Pani Joanny Miziołek opublikowane na Facebooku i Twitterze - **załącznik nr 12**.

W dniu 03 listopada 2016 r. opinia publiczna została poinformowana, iż pozwana zawiesiła wydawcę Audycji – Pana Krystiana Krawiela oraz, że decyzja ta miała związek z emisją/publikacją Materiału.

Dowód: wydruk artykułu ze strony www.press.pl pt. „36 skarg na materiał TVP Info o imigrantach, wydawca Krystian Krawiel zawieszony” z dnia 04 listopada 2016 r. – **załącznik numer 13**.

W dniu 03 listopada 2016 r. Audycja (wraz z Materiałem) została usunięta ze strony internetowej www.tvp.info, w tym z podstrony dedykowanej „Minęła dwudziesta”, a także z fanpage'ów TVP Info w serwisach Facebook i Twitter.

Dowody:

1. screen dokumentujący usunięcie Audycji z podstrony „Minęła dwudziesta” – **załącznik nr 14**,
2. zeznania świadków.

W dniu 29 listopada 2016 r. Rada Imigrantów wystosowała do Jacka Kurskiego – Prezesa Zarządu pozwanej list otwarty, w którym wyraziła swoją dezaprobatę i oburzenie wobec publikacji Materiału oraz zwróciła się z prośbą o „potępienie wyemitowanego materiału” i zaniechanie podobnych działań w przyszłości. Do dnia złożenia pozwu list ten nie spotkał się z odpowiedzią pozwanej. W wypowiedziach dla mediów imigranci mieszkający w Trójmieście skarżą się, że stają się obiektem ataków na tle rasistowskim, a sporny Materiał przyczynił się bezpośrednio do wzrostu niechęci do nich oraz zwiększenia się ich obaw o los ich rodzin i przyszłość w Polsce.

Dowody:

1. list otwarty Rady Imigrantów do Jacka Kurskiego – **załącznik nr 15**,
2. publikacje dotyczące reakcji Rady Imigrantów na sporny Materiał – **załącznik nr 16**.

Sporny Materiał spotkał się także z ogromnym oddźwiękiem społecznym i był powszechnie potępiany w mediach. Do Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji wpłynęło 36 skarg na Materiał.

Dowód: publikacje dotyczące reakcji mediów na sporny Materiał – **załącznik nr 17.**

Pismem z dnia 14 listopada 2016 r. pełnomocnik powódki wezwał pozwaną do publikacji przeprosin oraz zapłaty kwoty na wskazany cel społeczny. W odpowiedzi pismem z dnia 29 listopada 2016 r. pozwana wskazała, iż w jej ocenie Materiał nie naruszał dóbr osobistych powódki i odmówiła spełnienia jej żądań.

Dowody:

1. pismo pełnomocnika powódki z dnia 14 listopada 2016 r. wraz z dowodem nadania oraz potwierdzeniem odbioru – **załącznik nr 18,**
2. pismo pozwanej z dnia 29 listopada 2016 r. – **załącznik nr 19.**

W dniu 22 listopada 2016 r. pełnomocnik powódki wystosował skargi związane z materiałem do Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji oraz do Rady Mediów Narodowych. Wedle informacji z KRRiTV sprawa jest na etapie badania. Do dnia wniesienia pozwu powódka nie otrzymała natomiast odpowiedzi od Rady Mediów Narodowych.

Dowody:

1. skarga powódki do KRRiTV z dnia 22 listopada 2016 r. wraz z dowodem nadania – **załącznik nr 20,**
2. skarga powódki do RMN z dnia 22 listopada 2016 r. wraz z dowodem nadania – **załącznik nr 21,**
3. pismo z KRRiTV z dnia 01 grudnia 2016 r. – **załącznik nr 22.**

Pismem z dnia 14 listopada 2016 r. pełnomocnik powódki wystąpił do pozwanej – w trybie art. 20 ust. 2 ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji - o udostępnienie zapisu Audycji (wraz z Materiałem). Zapis Audycji został powódce przekazany i stanowi załącznik do niniejszego pozwu.

Dowody:

1. pismo pełnomocnika powódki do pozwanej z dnia 14 listopada 2016 r. wraz z dowodem nadania oraz potwierdzeniem odbioru – **załącznik nr 23,**
2. odpowiedź pozwanej z dnia 25 listopada 2016 r. na wniosek powódki o wydanie zapisu audycji – **załącznik nr 24,**
3. faktura nr 0800149012 wystawiona przez pozwaną dnia 28 listopada 2016 r. za przegranie Audycji na płytę DVD, opiewająca na kwotę 116,85 zł – **załącznik nr 25.**

W następstwie publikacji wśród imigrantów mieszkających w Gdańsku znacząco zwiększyło się poczucie strachu i zagrożenia przemocą psychiczną i fizyczną. W stosunku do okresu poprzedzającego publikację Materiału wzrosło istotnie ich poczucie braku bezpieczeństwa. Należy tu zaznaczyć, iż już przed publikacją Materiału na terenie całej Polski, także w Gdańsku, dochodziło do licznych przypadków agresji słownej i fizycznej na

cudzoziemców – zarówno na imigrantów jak i np. na studentów o innym kolorze skóry. Zjawisko to narasta w Polsce z każdym miesiącem.

Dowód: publikacje opisujące akty agresji wobec cudzoziemców na terenie Polski – **załącznik nr 26.**

Pozwana jest nadawcą stacji telewizyjnej TVP Info, w ramach której wyemitowana została w dniu 31 października 2016 r. Audycja (wraz z Materiałem). Pozwana jest także administratorem - podmiotem zarządzającym serwisem internetowym www.tvp.info, na którego stronie głównej oraz na podstronie dedykowanej Audycji „Minęła dwudziesta” został udostępniony w dniu 31 października 2016 r. Materiał. Pozwana jest również administratorem fanpage’ów TVP Info w mediach społecznościowych – m. in. na Facebooku oraz na Twitterze.

Dowody:

1. koncesja dla pozwanej na TVP Info, a także wydruk artykułu z branżowego serwisu Wirtualnemediapl „*Minęła dwudziesta’ z większą widownią, TVP Info liderem stacji informacyjnych*” - **załącznik nr 27,**
2. wydruk z whois potwierdzający, iż pozwana jest abonentem domeny tvp.info oraz screen ze stopki serwisu tvp.info potwierdzający, iż pozwana jest administratorem serwisu tvp.info – **załącznik nr 28.**

II. UZASADNIENIE PRAWNE

Powództwo w niniejszej sprawie powódka opiera na art. 23 i 24 Kc w zw. z art. 43 Kc oraz w zw. z art. 448 Kc i w zw. z art. 1 i 12 ust. 1 pkt 1) prawa prasowego, a także – posiłkowo – w zw. z art. 3, 18 ust. 1 i 21 ust. 1 ustawy o radiofonii i telewizji [dalej „UstR-T”].

1. Legitymacja procesowa powódki i pozwanej:

Powódka posiada legitymację czynną do występowania z powództwem w niniejszej sprawie. Podstawą prawną dochodzenia roszczeń o ochronę dóbr osobistych osoby prawnej jest art. 43 Kc.

Sporny Materiał dotyczył bezpośrednio Gminy Miasta Gdańska i godził w jej dobra osobiste. Odnosił się bowiem do polityki imigranckiej prowadzonej przez Gminę. Powódka - jako podmiot poszkodowany Materiałem - została wprost w Materiale wskazana i jest możliwa do zindywidualizowania.

Nadto wskazać należy, iż Materiał był również wymierzony w Prezydenta Miasta Gdańska Pawła Adamowicza. Był zatem atakiem propagandowym na organ powodowej osoby prawnej. Uszczerbek na dobrach osobistych ponosi osoba prawna, także z uwagi na to, że Materiałem oszkalowany został jej organ.

Piśmiennictwo i doktryna potwierdzają, że dobra osobiste osoby prawnej mogą być naruszane także poprzez ataki na poszczególne osoby powiązane z osobą prawną. Tak traktować trzeba zarzuty formułowane w Materiale pod adresem Prezydenta Miasta Gdańska Pawła Adamowicza. Atak na niego jest w istocie wymierzony w całą Gminę Miasta Gdańska,

gdyż skutki rozpowszechnienia Materiału odnoszą się do powódki, jej dobrego imienia wiarygodności i renomy.

Atak na organ osoby prawnej (lub na podmioty działające z umocowania organu) wywołuje negatywne skutki w sferze praw i dóbr samej osoby prawnej. Potwierdza to szereg orzeczeń, m. in.:

„Sugerując nieuczciwość w działaniu urzędników Gminy, można naruszyć dobre imię samej Gminy, która działa przez swoich pracowników. To oni swoją postawą i pracą stanowią o jej opinii w ocenie społecznej.” [vide - wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 maja 2002 r. II CKN 740/00]

„Jeżeli określone sformułowanie zawiera krytyczną ocenę działań organów spółdzielni, a osoba prawna działa przez swoje organy, to w konsekwencji zarzuty kierowane wobec tych organów są zarzutami kierowanymi pod adresem samej osoby prawnej.” [vide - wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 listopada 2005 r. V CK 314/05]

Kwestia legitymacji osoby prawnej w procesie o ochronę dóbr osobistych jest bezdyskusyjna i powszechnie aprobowana w orzecznictwie, m. in.:

„Osobom prawnym przysługują takie dobra osobiste jak dobre imię (dobra sława, reputacja, autorytet), nazwa (firma) lub tajemnica korespondencji. Dobre imię osoby prawnej naruszają takie zarzuty, które - obiektywnie oceniając - przypisują jej niewłaściwe postępowanie mogące spowodować utratę zaufania do niej, potrzebnego do realizacji zamierzonych przez nią celów w ramach prowadzonej działalności...” [vide - wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 sierpnia 2016 r. I CSK 419/15].

Podobnie także m. in.: wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 24 kwietnia 2002 r., P 5/01, LEX 520147758; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 listopada 1986 r. II CR 295/86; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 marca 2003 r. I CKN 100/01; wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 23 maja 2006 r. VI ACa 1221/05; wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 13 lutego 2014 r. I ACa 1086/13; wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 30 marca 2011 r. I ACa 204/11 itd.

Podobnie na tę sferę zapatruje się doktryna, m. in.:

„...W przypadku osób prawnych ochrona godności (część wewnętrzna) nie wchodzi w rachubę, dlatego ochronie podlegać będzie część zewnętrzna, tj. dobre imię (por. A. Szpunar, Ochrona dóbr osobistych..., s. 33). Naruszenie dobrego imienia może polegać bądź na rozpowszechnianiu zarzutów określonej treści, bądź na ujemnej ocenie jej działalności (krytyce). (...) W wypadku osób prawnych szczególnie częste są wypadki naruszenia dobrego imienia w mediach przez przedstawienie informacji w określonym, niekorzystnym kontekście, nierzetelnych sugestiach itd...” [vide – P. Księżak (red.), M. Pyziak-Szafnicka (red.) „Kodeks cywilny. Komentarz. Część ogólna”, LEX 2014; podobnie E. Woch „Dobra osobiste osób prawnych” [w] Iustitia civitatis fundamentum. Księga pamiątkowa ku czci profesora Wiesława Chrzanowskiego, Lublin 2003, s. 229]

2. Rozkład ciężaru dowodu; naruszenie dóbr osobistych powódki:

Konstrukcja art. 23 i 24 Kc oparta jest na tzw. domniemaniu bezprawności naruszenia dóbr osobistych. W konsekwencji w procesie o ochronę dóbr osobistych rozkład ciężaru dowodzenia ukształtowany jest w ten sposób, iż na stronie powodowej spoczywa jedynie konieczność wykazania legitymacji czynnej i biernej, faktu naruszenia dóbr osobistych, sprecyzowania konkretnego rodzaju naruszonych dóbr osobistych oraz wskazania jakie to naruszenie wywołało skutki.

Nie ma natomiast znaczenia istnienie bądź nieistnienie winy naruszcyciela. Sąd Najwyższy już w wyroku z dnia 19 lipca 1982 r., I CR 225/82 wskazał, że „wprowadzone w art. 24 k.c. domniemanie bezprawności dotyczy zachowania się sprzecznego z normami prawa lub zasadami współżycia społecznego, bez względu na winę lub nawet świadomość sprawcy”. Wystarczająca jest więc obiektywna ocena wadliwości zachowania z punktu widzenia szeroko rozumianego porządku prawnego i reguł postępowania obowiązujących w społeczeństwie.

Powyższe bezpośrednio przekłada się na fakt, iż orzekając sąd, w ramach luzu decyzyjnego, musi się odwołać do ocen i opinii przyjmowanych w danej społeczności (*S. P. PiP 1997/9/26 „Problem twórczej wykładni przepisów o ochronie dóbr osobistych”*).

Z kolei pozwana, aby uwolnić się od odpowiedzialności, musi wykazać, iż pomimo naruszenia dóbr osobistych jej działanie nie miało charakteru bezprawnego. [vide – *„Kodeks cywilny. Komentarz” pod red. K. Pietrzykowskiego, Wyd. CH Beck; Warszawa 2011 r. s. 156*]

Brak bezprawności oznacza działanie oparte na prawie. Z punktu widzenia oceny działalności dziennikarskiej (w tym dziennikarstwa telewizyjnego) kluczowe do oceny, czy działania pozwanej miały oparcie w przepisach prawa jest ustalenie, czy pozwana działała zgodnie z przepisami ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. prawo prasowe [Dz. U. Nr 5 poz. 24 z późn. zm.]. W odniesieniu do audycji telewizyjnych, jak to ma miejsce w przedmiotowej sprawie, stosować należy także odpowiednio przepisy ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji [Dz. U. z 1993 r. 7 poz. 34 z późn. zm.], która w art. 3 wskazuje, iż „do rozpowszechniania programów radiowych i telewizyjnych stosuje się przepisy prawa prasowego, o ile ustawa nie stanowi inaczej”.

Bazując na powyższych zasadach wskazujemy, iż sporny Materiał nie posiada jakichkolwiek walorów informacyjnych. Jedynym jego celem i skutkiem jest oczernienie powódki oraz imigrantów przy użyciu narzędzi manipulacji. Manipulacja w drastyczny sposób urąga profesjonalnym standardom dziennikarskiej rzetelności.

Tym samym Materiał jest spreczny m. in. z art. 1 i art. 12 ust. 1 pkt 1) prawa prasowego w zw. z art. 3 ustawy z dnia 29 grudnia 1992 roku o radiofonii i telewizji.

Sporny Materiał osiągnął dwa - świadomie realizowane przez pozwaną „w złej wierze” - cele, które naruszyły dobra osobiste powódki:

- 1) oczernienie powódki (a przy okazji Rady Imigrantów i samych imigrantów) w oczach opinii publicznej - poprzez manipulacyjny charakter Materiału;**
- 2) zbudowanie fałszywej tezy będącej *clue* przekazu, iż Rada Imigrantów została stworzona wyłącznie w celu „przykrycia” kłopotów stojącego na czele powodowej Gminy Miasta Gdańska Prezydenta Pawła Adamowicza.**

Ad 1) Manipulacja jako działanie naruszające dobra osobiste:

Sporny Materiał jest jednostronny i tendencyjny. Szczególne znaczenie ma zarówno jego treść jak i forma. Materiał składa się z trzech warstw: **a) słowo, b) obraz, c) dźwięk**. Każda z nich z osobna oraz wszystkie łącznie tworzą zmanipulowany przekaz, który narusza dobra osobiste powódki.

Ad a)

W warstwie słownej Materiał opisuje nierzetelnie kwestię powołania Rady Imigrantów budując zarazem tezę, iż inicjatywa ta stanowi swoistą „przykrywkę” polityczną Prezydenta Miasta w obronie przed działaniami CBA i Prokuratury.

Obrazowi w Materiale towarzyszy m. in. tytuł: „Prezydent Gdańska zaprasza imigrantów do swojego miasta. Twierdzi, że w ten sposób ratuje honor Polski w oczach Europy i świata”. Zamieszczono także wyrwany z kontekstu fragment słów Prezydenta wypowiedzianych na uroczystości powołania Rady Imigrantów:

„Nie ma prawdziwych Polaków! Można zeskanować każdego z nas i wyszedłby niezły przegląd „narodowościowej tablicy Mendelejewa”. To nas wzbogaca! Imigrantka i imigrant to jest szansa dla Gdańska! Nigdy nie wiadomo, czy w takim dziecku imigrantów jest może przyszły noblista, wybitny pisarz, informatyk, naukowiec, rzemieślnik, mechanik”.

W Materiale pozwana nie poinformowała natomiast odbiorcy o celach i zadaniach Rady, której rolą jest m. in. pomoc socjalna, integracja, ułatwienie znalezienia pracy, nauce języka polskiego itp.

W treści Materiału wprowadzono zmanipulowany pozorny dwugłós w sprawie: z jednej strony przytoczone są wypowiedzi Prezydenta Pawła Adamowicza uzasadniające celowość powołania Rady Imigrantów, z drugiej strony prezentowana jest wypowiedź dziennikarki tygodnika „Wprost” Pani Joanny Miziołek komentującej ww. inicjatywę w ten sposób, że *„on się trochę obawia czy to wejścia CBA, czy to prokuratury, więc myślę, że w tym wszystkim on stara się przykryć te sprawy, które tam są gdzieś z boku i z przeszłości”*.

Tego rodzaju zestawienie obok siebie dwóch niepozostających ze sobą w żadnym związku narracji – Prezydenta komentującego kwestie imigranckie i społeczne oraz dziennikarki „Wprost” komentującej rzekome problemy Prezydenta z organami ścigania – sprawia, że przekaz jest pozbawiony jakiegokolwiek rzetelności i staranności dziennikarskiej.

Jeśli bowiem uznać, że przedmiotem Materiału była sprawa Rady Imigrantów, to wątek „CBA/prokuratury” nie pozostaje wobec niej w żadnym związku. Jeśli natomiast przedmiotem Materiału jest kwestia działań podejmowanych przez Prezydenta Pawła Adamowicza w odniesieniu do organów ścigania, to zaprezentowane one zostały w sposób tendencyjny i jednostronny, z pogwałceniem zasad dziennikarskiej rzetelności i staranności.

W okolicznościach sprawy Pani Joanna Miziołek nie stanowi tzw. „wiarygodnego źródła informacji”, na którego powołanie się przez dziennikarza mogłoby być przyczynkiem do wyłączenia bezprawności naruszenia dóbr osobistych. Jeżeli natomiast dziennikarz nie dysponuje tzw. „wiarygodnym źródłem informacji” wówczas ma obowiązek przynajmniej skonfrontować racje dwóch stron sporu.

W przedmiotowej sprawie zestawienia takiego celowo brakuje. Materiał stawia tezę, którą buduje na jednostronnej prezentacji rzeczywistości bez dania głosu drugiej stronie. Pozwana nie poprosiła np. powódki o komentarz w kwestii „czy utworzenie Rady Imigrantów

jest sposobem na przykrycie osobistych spraw Pana Pawła Adamowicza związanych z działaniami CBA/Prokuratury”.

Ad b)

Zestawienie informacji o utworzeniu Rady Imigrantów z obrazami zamieszek z udziałem uchodźców i z zastosowaniem szybkiego „sensacyjnego” montażu, ewidentnie wywołuje zmanipulowane skojarzenie: „Gdańsk zaprasza uchodźców, gdyż chce Polakom zgotować piekło”.

W tym miejscu należy dodać, iż obrazki z zamieszek nie zostały zarejestrowane na terenie Polski, lecz pochodzą m. in. z Calais we Francji i innych miejsc w Europie Zachodniej oraz w Syrii.

W materiale prasowym zgodnym z prawem i zasadami dziennikarskiej rzetelności dobór obrazu musi korespondować z warstwą tekstową, musi go uzupełniać, ilustrować. Nie może działać równolegle jako przekaz podprogowy, przeciwstawny do warstwy słownej, służący do zbijania argumentacji opisywanego bohatera. W takim przypadku obraz staje się narzędziem manipulacji. Manipulacja jest pogwałceniem podstawowego obowiązku dziennikarza wynikającego z art. 12 ust. 1 pkt 1) prawa prasowego, zgodnie z którym dziennikarz „jest obowiązany zachować szczególną staranność i rzetelność”.

Ad c)

Specyficzny „sensacyjny” podkład dźwiękowy Materiału buduje atmosferę grozy i lęku, a w połączeniu z obrazem jest dominantą materiału. Oto widz wprowadzony w temat „Rady Imigrantów” jest prowadzony muzyką i obrazem w taki sposób, że jedynym wnioskiem, jaki może wysnuć jest konstatacja: „Paweł Adamowicz chce stworzyć Polakom piekło, w imię ucieczki przed zarzutami prokuratorskimi”.

Wszystkie ww. warstwy Materiału na percepcję odbiorcy wpływają łącznie. W całości tworzą one manipulacyjny przekaz, zafałszowujący obraz rzeczywistości. Tego rodzaju działania nie mogą podlegać ochronie prawnej i przesądzają o naruszeniu dóbr osobistych powódki.

Gmina Miasta Gdańska została w Materiale przedstawiona jako podmiot, który celowo i świadomie, kierując się chęcią odwracania uwagi mieszkańców od spraw ważnych, tworzy struktury stwarzające realne zagrożenia dla porządku publicznego. Środkiem do osiągnięcia takiego przekazu jest przedstawienie obrazu z zamieszek z udziałem imigrantów, wywołującego u przeciętnego odbiorcy nienawiść/złość, a także atmosferę lęku i strachu. Tym samym Materiał odwołując się do środków wyrazu propagujących dyskryminację rasową i narodowościową skanalizował gniew społeczny na imigrantów oraz na powódkę jako podmiot zapraszający ich do Gdańska. Co więcej, jako przyczynę takiego stanu rzeczy wskazuje się kierowanie się Prezydenta Miasta niskimi pobudkami - chęcią uniknięcia odpowiedzialności prawnej. W konsekwencji rozbudzanie nienawiści rasowej i religijnej przez pozwaną godzi w dobra osobiste powodowej Gminy Miasta Gdańska.

Manipulacja jako forma naruszania dóbr osobistych jest obszernie komentowana w nauce prawa i w orzecznictwie, m. in.:

„Manipulowanie faktami lub wypowiedziami innych osób (skracanie ich, wybieranie tylko takich, które pasują do tezy artykułu, itp.) należy ocenić jednoznacznie jako naruszenie staranności i rzetelności. **Manipulacja prowadzi bowiem do przedstawiania zupełnie innej wersji wydarzeń czy ocen dokonywanych przez osoby uczestniczące w danym wydarzeniu.** Również wypowiedzi ocenne dokonywane przez dziennikarza, na podstawie zmanipulowanych faktów, są naruszeniem standardów dziennikarskich. **Jeśli dziennikarz zestawia jednostkowo prawdziwe informacje, w taki sposób, że dają mylne wyobrażenie co do osoby pokrzywdzonego, naruszy zasady staranności i rzetelności. Zestawienie prawdziwych informacji może polegać na nieobiektywnym wyborze jednostkowych informacji, pominięciu istotnych informacji (takich, które nie pasują do ogólnej tezy), wyprowadzeniu błędnych wniosków poprzez opublikowanie tylko części zgromadzonego materiału. Tego typu działanie nie wypełnia zasad określonych w art. 12.**

Należy jednak uznać za naruszenie zasad szczególnej rzetelności i staranności sytuację, gdy dziennikarz:

- 1) tendencyjnie wybiera cytaty (tak aby były zgodne z przyjętą przez niego tezą), pomijając cytaty, które nie pasują do przyjętych przez niego założeń;
- 2) manipuluje cytatami w ten sposób, że miesza cytaty danej osoby z informacjami, które cytatami nie są, choć czytelnik (widz, słuchacz) ma wrażenie, że są to cytaty tej samej osoby;
- 3) zmienia i tak ingeruje w treści cytowane, że zupełnie zmienia kontekst i sens wypowiedzi osoby cytowanej.”

[vide - M. Brzozowska-Pasieka „Prawo prasowe. Komentarz praktyczny” LEX 2013]

„Manipulowanie informacją może być wynikiem przyjętych założeń politycznych, przejawiających się w poziomie hierarchii wiadomości, w narzucaniu ocen podanych informacji, w przemilczaniu pewnych wiadomości, w powoływaniu się na racje większości, kreowaniu faktów medialnych, w powoływaniu się na autorytety, budowaniu skojarzeń pozytywnych lub negatywnych. W wyniku wspomnianych działań dziennikarzy, redakcji i wydawcy dochodzi do kreacji rzeczywistości, która swym obrazem różni się w znaczący sposób od prawdziwych wydarzeń, ale przekazywana jest odbiorcy jako wysoce obiektywna.” [vide - Jacek Sobczak „Wolność wypowiedzi a zjawisko manipulacji przekazem prasowym”, Przegląd Politologiczny Nr 3/2012]

„... braku szczególnej staranności dowodzi odstępianie od weryfikacji danych, brak krytycyzmu w stosunku do materiałów, brak sumienności, brak staranności przy wykorzystaniu materiału prasowego, a także brak obiektywizmu, tendycyjność, niedokładność, stwarzanie określonego klimatu psychicznego, stronniczość, brak przedstawienia stanowiska strony przeciwnej, niepełne przedstawienie okoliczności sprawy.” [vide - Jacek Sobczak, Prawo prasowe. Komentarz, LEX 2008]

„Zestawienia informacji, nawet jednostkowo prawdziwych, w taki sposób, że wywołują mylne wyobrażenia i błędne, krzywdzące osądy, nie stanowią o rzetelnym wykorzystaniu materiału prasowego. Tym bardziej w rozumieniu art. 12 ust. 1 ustawy z 1984 r. - Prawo prasowe nie jest staranny i rzetelny taki zestaw informacji, który w całości publikacji i całym cyklu artykułów jest

w swej wymowie nieprawdziwy, stawiając opisywaną osobę w niekorzystnym i krzywdzącym ją świetle...” [vide - wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28 września 2011 r. I CSK 33/11]

„Do naruszenia czci, będącej przedmiotem ochrony z mocy art. 23 k.c. może dojść także przed odpowiednio reżyserowany program, stwarzający "konkretny klimat psychiczny" oddziaływający na odbiorcę ...” [vide - wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 21 czerwca 1991 r. I ACr 127/91]

„...poszczególne informacje umieszczone w artykule odnoszące się do zdarzeń, które w takiej lub zbliżonej postaci miały miejsce i które wynikają z materiału dowodowego, jednak istotą zafałszowania rzeczywistości w omawianej publikacji było manipulowanie prawdziwymi faktami, łączenie ich ze sobą i przedstawianie w sposób tworzący przekonanie, że kwestie związane z powstaniem pracy naukowej o leczeniu kłykcin kończystych są ważnym przedmiotem postępowania prowadzonego przez Prokuraturę i zostały już krytycznie i negatywnie ocenione przez Komitet Badań Naukowych. (...) Przedstawienie zdarzeń w sposób nadający im negatywny dla powoda wydźwięk, nieuzasadniony obiektywnym stanem rzeczy, trafnie zostało uznane za bezprawne naruszenie jego dóbr osobistych przez nieprawdziwe przedstawienie faktów.” [vide - wyrok Sądu Najwyższego z dnia 30 września 2010 r. I CSK 555/09]

Podobnie także m. in.: wyrok SA w Warszawie z 04 grudnia 2003 r., VI ACa 429/2003 oraz wyrok SA w Warszawie z 23 stycznia 1996 r., I ACr 1140/95.

Ad 2) Fałszywa teza jako działanie naruszające dobra osobiste:

Celem Materiału było ukazanie powódki jako podmiotu, który występuje z inicjatywami „pozornymi”, które w swoim zamyśle mają być swoistą „przykrywką” dla kłopotów z wymiarem sprawiedliwości, z jakimi boryka się Prezydent Miasta Gdańska.

Sporny Materiał stawia fałszywą tezę, iż powódka powołała Radę Imigrantów po to, aby „przykryć” kłopoty Prezydenta Pawła Adamowicza z wymiarem sprawiedliwości.

Teza ta jest fałszywa, gdyż nie znajduje odzwierciedlenia w rzeczywistości. Nikt ze strony powódki i osób wchodzących w skład jej organów nie czynił zabiegów związanych z powołaniem Rady Imigrantów po to, aby odwrócić uwagę opinii publicznej od kłopotów Prezydenta Pawła Adamowicza z wymiarem sprawiedliwości. Przeciwnie: powołanie Rady Imigrantów było motywowane wyłącznie względami humanitarnymi.

3. Rodzaj naruszonych dóbr osobistych powódki:

Dobra osobiste powódki zostały naruszone, gdyż opisane wyżej 1) manipulacja oraz 2) formułowanie tezy o inicjatywie jako o „przykrywce” dezawuuują działalność Gminy Miasta Gdańska i podważają jej wiarygodność. Materiał pomawia Gminę o działania podejmowane z niskich pobudek. W rzeczywistości natomiast Gmina kierowała się intencjami humanitarnymi, a w szczególności – odnosząc się do faktów – nie podjęła żadnych działań, których celem bądź efektem było „przykrycie” spraw karnych Prezydenta Miasta Gdańska.

Biorąc pod uwagę skutki opisane w Ad 2 pkt 1) i 2) powyżej należy wskazać, że **Materiał ugodził wprost w dobra osobiste powódki w postaci dobrego imienia, wiarygodności publicznej i zaufania społecznego.**

Doktryna i orzecznictwo wskazują, że „*dobra osobiste osób prawnych to wartości niemajątkowe, dzięki którym osoba prawna może funkcjonować zgodnie ze swym zakresem działań*” [vide – „Kodeks cywilny. Komentarz” pod red. K. Pietrzykowskiego, Tom I s. 209-210, Wyd. CH Beck, Warszawa 2011r., za wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 14 listopada 1986 r. II CR 295/86, OSNC 1988r Nr 2-3, poz. 40, s. 54; podobnie postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 30 maja 1969 r. II CZ 54/69, OSPiKA 1971 r. Nr 2 poz. 32].

Podkreśla się, że katalog dóbr osobistych z art. 23 Kc ma charakter otwarty. [vide - „Kodeks cywilny. Komentarz” pod red. K. Pietrzykowskiego, Tom I s. 123 oraz s. 209 i s. 213, Wyd. CH Beck, Warszawa 2011r.]. Stosownie do okoliczności sprawy, a także stosownie do zmieniających się realiów społeczno – ekonomiczno – kulturowych, katalog dóbr osobistych podlega ewolucji.

Powszechnie wskazuje się m. in., iż w odniesieniu do osoby prawnej odpowiednikiem „czci” jako dobra osobistego przynależnego osobie fizycznej jest „dobre imię”. Dobre imię jest określane także jako „dobra sława” lub „reputacja”. [vide - „Kodeks cywilny. Komentarz” pod red. K. Pietrzykowskiego, Tom I s. 125 oraz s. 210-211, Wyd. CH Beck, Warszawa 2011 r.]

Orzecznictwo wskazuje m. in., że: „*Dobre imię osoby prawnej jest łączone z opinią, jaką o niej mają inne osoby ze względu na zakres jej odpowiedzialności (...). Dobre imię osoby prawnej naruszają wypowiedzi, które obiektywnie oceniając, przypisują osobie prawnej niewłaściwe postępowanie mogące spowodować utratę do niej zaufania potrzebnego do prawidłowego funkcjonowania w zakresie swoich zadań*” [vide – wyrok Sądu Najwyższego z dnia 09 czerwca 2005 r. III CK 622/04].

Naruszenie dobrego imienia jest również definiowane jako: „*pomówienie o ujemne postępowanie (...) naruszające dobre imię danej osoby i mogące narazić ją na utratę zaufania potrzebnego do wykonywania zawodu lub innej działalności*” [vide – wyrok Sądu Najwyższego z dnia 29 października 1971 r. II CR 455/71, OSNCP 4/72, poz. 77; podobnie wyrok Sądu Najwyższego z dnia 08 października 1987 r. II CR 269/87 OSNCP 4/89, poz. 66].

Podkreśla się, że dobra osobiste osoby prawnej obejmują tzw. „stronę zewnętrzną”, tzn. nie nakierowaną na wartości „wewnętrzne” osoby, lecz na jej zewnętrzne postrzeganie przez opinię publiczną. „Strona zewnętrzna” definiowana jest jako „dobra sława, dobra opinia innych ludzi, szacunek, którym obdarza daną osobę otoczenie. „*Dobra sława (dobre imię) obejmuje wszystkie dziedziny aktywności życiowej osoby, jej życie osobiste, zawodowe i społeczne*” [vide - „Kodeks cywilny. Komentarz” pod red. K. Pietrzykowskiego, Tom I s. 123 oraz s. 125-126, Wyd. CH Beck, Warszawa 2011 r., za J. Wierciński „Niemajątkowa ochrona czci” s. 60 i nast. Warszawa 2002 r.]. Teza ta zachowuje aktualność nie tylko w odniesieniu do osób fizycznych, lecz także (odpowiednio) w odniesieniu do osób prawnych.

Wobec powyższego (także wobec otwartego katalogu dóbr z art. 23 Kc) należy uznać, iż sporny Materiał naruszył następujące dobra osobiste gminy jako osoby prawnej:

- a) **dobre imię** – definiowane jak wyżej;
- b) **wiarygodność publiczną** – definiowaną jako postrzeganie gminy jako podmiotu godnego zaufania, przewidywalnego, kierującego się w swoich decyzjach racjonalnymi przesłankami;

- c) **zaufanie społeczne** – rozumiane jako więź mieszkańców gminy z jej władzami; przekonanie mieszkańców, iż władze miasta podejmują rozmaite inicjatywy „w dobrej wierze” nie zaś z niskich pobudek.

Dla gminy dobre imię, wiarygodność publiczna i zaufanie społeczne mają szczególne znaczenie. Wywołują one skutek w warstwie emocjonalnej, ale też przekładają się na wymierne aspekty działalności takie jak: zaufanie inwestorów i partnerów prywatnych i publicznych, poczucie obywatelskości mieszkańców i związanych z tym obowiązków na rzecz dobra wspólnego, poszanowanie ładu społecznego, atrakcyjność turystyczna i biznesowa itd.

Materiał, który narusza dobra osobiste gminy bezpośrednio przekłada się na wymierne rezultaty: odpływ kapitału, rozprężenie społeczne, migrację z miasta, odpływ funduszy publicznych itd.

Sporny Materiał naruszając dobra osobiste Gminy Miasta Gdańska w istocie rzeczy godził więc bezpośrednio w interesy oraz prawa pół miliona mieszkańców miasta. Pośrednio godził także w wizerunek Polski jako kraju atrakcyjnego społecznie, turystycznie i biznesowo.

Wskazać również należy, iż naruszenie dóbr osobistych powodowej Gminy Miasta Gdańska wywołuje bezpośredni skutek także w sferze praw i wolności imigrantów mieszkających na terenie Gdańska, w tym członków i sympatyków Rady Imigrantów. Oto bowiem pozwana w Materiale kreuje ich jako dziki tłum, wandalów, awanturników i przestępców. Posługuje się przy tym obrazem zarejestrowanym nie w Gdańsku lecz za granicą. Konsekwencją tych obrazów jest wzrastające wśród imigrantów poczucie zagrożenia i strachu o własne rodziny. Zagrożenie to coraz częściej przeradza się przy tym w otwarte akty agresji – zarówno w Gdańsku, jak i w całej Polsce.

4. Brak podstaw wyłączenia odpowiedzialności pozwanej:

To na pozwanym w procesie o ochronę dóbr osobistych spoczywa ciężar obalenia domniemania bezprawności. Pozwany musi wykazać, iż jego działanie mieściło się w granicach prawa - czyli wypływało z umocowania ustawowego. W przedmiotowej sprawie brak jest podstaw do takiego uznania.

Antycypując ewentualne stanowisko pozwanej wskazujemy, że – jakkolwiek to na pozwanej ciąży w tym zakresie obowiązki dowodowe – w przedmiotowej sprawie pozwana nie jest w stanie w żaden sposób wykazać braku bezprawności swoich działań.

Zgodnie z ugruntowanymi poglądami orzecznictwa brak bezprawności przy naruszeniu dóbr osobistych materiałem prasowym wykazać można następującymi kontratypami:

- 1) kontratypem rzetelności i staranności – determinowanym obowiązkami wynikającymi z art. 12 ust. 1 pkt 1) prawa prasowego.**
- 2) Kontratypem uzasadnionego interesu społecznego.**

Powyższe kontratypy zostały wyrażone przede wszystkim w „kanonicznej” uchwale Sądu Najwyższego:

„Wykazanie przez dziennikarza, że przy zbieraniu i wykorzystaniu materiałów prasowych działań w obronie społecznie uzasadnionego interesu oraz wypełnił obowiązek zachowania szczególnej

staranności i rzetelności, uchyla bezprawność działania dziennikarza.” [vide - uchwała SN z 2005-02-18 III CZP 53/04 Orzecznictwo Sądu Najwyższego Izba Cywilna 2005/7-8/114/1]

W przedmiotowej sprawie oceniając zachowanie pozwanej należy także posiłkowo stosować przepisy ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji i wpływające z nich powinności, m. in.:

3) kontratyp działania w zgodzie z przepisami UstR-T - tj. unikanie propagowania treści sprzecznych z prawem, nawołujących do nienawiści lub dyskryminujących ze względu m. in. na rasę, wyznanie lub narodowość, a także nakaz kierowania się pluralizmem, bezstronnością, wyważeniem i troską o wysoką jakość i integralność przekazu.

Dodatkowo wskazać należy także na:

4) Kontratyp krytyki prasowej wynikający z art. 41 prawa prasowego.

W ocenie strony powodowej, żaden z wyżej wskazanych kontratypów (Ad 1-4) nie ma zastosowania w przedmiotowej sprawie.

Ad 1) Kontratyp rzetelności i staranności:

Rzetelność i staranność jest fundamentem pracy dziennikarza, jego podstawowym obowiązkiem. Brak dochowania elementarnej rzetelności i staranności przy przygotowywaniu oraz publikacji spornego Materiału dotyczy obu wskazanych wyżej skutków naruszenia dóbr osobistych, tj. obejmuje zarówno fakt przygotowania manipulacji zamiast rzetelnego materiału prasowego, jak i sformułowanie przekazu polegającego na zestawieniu inicjatywy Gminy dotyczącej powołaniu Rady Imigrantów z „kłopotami prawnymi prezydenta Adamowicza”.

Materiał o charakterze manipulacyjnym nigdy nie będzie wypełniał przesłanki „rzetelności”. Manipulacja jest zaprzeczeniem rzetelności. Manipulacja może odgrywać rolę w sztuce perswazji, w polityce, marketingu, etc. natomiast z pewnością nie może stanowić narzędzia komunikacji prasowej.

Rzetelność definiowana jest bowiem jako uczciwość intelektualna, jako działanie ze szlachetnych, „czystych pobudek”. Tymczasem „manipulacja” jest antytezą tak pojmowanej „rzetelności”, bowiem nie jest ani uczciwa intelektualnie, a też nie jest podejmowana z „czystych pobudek”.

Tym bardziej trudno uznać Materiał jako przygotowany w sposób „staranny”.

Poza wyżej opisaną warstwą manipulacyjną Materiał należy także ocenić pod kątem zasad informowania opinii publicznej o okolicznościach związanych z „problemami Prezydenta Adamowicza z wymiarem sprawiedliwości”. Także w tym aspekcie nie sposób doszukać się działania rzetelnego i starannego.

Materiał stawia wyraźną tezę: Gdańsk tworzy Radę Imigrantów jako „przykrywkę” dla innej sprawy - sprawy zarzutów karnych Prezydenta Pawła Adamowicza.

Każda rzetelna teza musi mieć umocowanie w faktach. Teza dziennikarska musi wpływać z konkretnej, możliwej do zweryfikowania informacji. Informacja jest

stwierdzeniem co do faktów. Teza nieoparta faktami/informacja gołosłowna jest zaprzeczeniem dziennikarskiej rzetelności i staranności.

Ww. teza/informacja nie znajduje potwierdzenia w stanie faktycznym i nie została przez dziennikarzy pozwanej w żaden sposób udowodniona. Udowodniona zresztą być nie mogła, gdyż nie polegała ona na prawdzie.

Zgodnie z dyspozycją art. 12 ust. 1 pkt 1) *in fine* prawa prasowego dziennikarz jest obowiązany „sprawdzić zgodność z prawdą uzyskanych wiadomości lub podać ich źródło”.

W przedmiotowej sprawie żadna z tych przesłanek ustawowych nie została dopełniona – dziennikarze pozwanej ani nie ustalili/wykazali prawdziwości podawanych informacji, ani też nie wskazali ich źródła.

Skoro dziennikarze nie udowodnili na podstawie faktów prawdziwości tezy, to winni byli przynajmniej wskazać kierunek poszukiwania informacji do materiału prasowego. Dziennikarza obowiązuje bowiem tzw. „prawda kierunkowa”.

M. in.:

„Dziennikarza obowiązuje tzw. prawda kierunkowa, tzn. ma on obowiązek poprzez realizację szczególnej staranności i rzetelności dążyć do ustalenia prawdy materialnej, tj. prawdy arystotelesowskiej, pojmowanej jako zgodność opisu z rzeczywistością. (...) Dziennikarza obowiązuje więc prawda materialna (zgodność opisu z rzeczywistością) (...) – tzn. zrelatywizowana poprzez klauzulę generalną szczególna staranność i rzetelność (ta pierwsza klauzula generalna, ze względu na jej obiektywny charakter, odgrywa tutaj główną rolę). Chodzi o prawdę materialną pomniejszoną o granice ludzkiego poznania, ale nie o granice poznania przeciętnego człowieka, tylko dobrego dziennikarza, tj. szczególnie starannego i rzetelnego.” [vide - glosa do wyroku Sądu Najwyższego z 14 maja 2003 r., I CKN 463/01 Waldemar Gontarski, Gazeta Sądowa kwiecień 2004, s. 35]

Oraz:

*„Wymóg szczególnej staranności ma charakter kierunkowy, gdyż odnosi się głównie do poszukiwania prawdy wymaganej w art. 6 ust. 1 pr. **Prawda musi mieć charakter obiektywny, a dane nie mogą być przedstawione w sposób mogący wpłynąć na zmianę jego odbioru u odbiorcy (tzw. manipulacja) np. poprzez koloryzowanie, fragmentaryczność informacji, nadmierne przemieszanie relacji z własnymi emocjami itp.**”* [vide - B. Michalski, Podstawowe problemy prawa prasowego, s. 80]

Doktryna i orzecznictwo kładą szczególny nacisk na ustawowy obowiązek „podania źródła”. Podkreśla się powszechnie, iż źródło informacji musi być „wiarygodne”, aby korzystanie z takiego źródła miało walor działania rzetelnego i starannego.

M. in.:

„Jeśli dziennikarz chce konkretnej osobie postawić zarzut postępowania niezgodnego z przepisami, powinien najpierw skonsultować się z fachowcem z danej dziedziny. Przepisy prawa często są niejednoznaczne i mogą budzić wątpliwości. I chociaż nawet wówczas nie jest pewne, że uzyskana opinia będzie prawidłowa, jest to jednak minimum pozwalające mówić o staranności i rzetelności.” [vide - wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 października 2004 r. IV CK 83/04].

Podobnie także w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 5 marca 2002 r. I CKN 535/00 oraz w wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 15 stycznia 2013 r. I ACa 1014/12.

„Wiarygodnym źródłem” jest takie źródło, które z mocy swojego autorytetu bądź pełnionych funkcji lub stanowisk publicznych można zakwalifikować jako udzielające informacji w sposób obiektywny, wyważony bądź zweryfikowany na podstawie posiadanej profesjonalnej wiedzy z danej dziedziny.

Doktryna wskazuje, że: *„Wiarygodność informatora może wynikać bądź to z posiadanych kompetencji fachowych lub faktu sprawowania określonej funkcji, bądź też z cnót moralnych i dystansu do opisywanej w materiale prasowym sprawy.”* [M. Zaremba, Prawo prasowe. Ujęcie praktyczne, Difin, s. 81]

Za „wiarygodne źródła” zostali uznani w orzecznictwie sądów między innymi: funkcjonariusze Policji przekazujący informacje podczas spotkania z prasą (SN 23 czerwca 1999 r., I CKN 63/98); rzecznik prasowy Prokuratury (SA Katowice 13 czerwca 2000 r., I ACa 422/00); członek gminnej komisji rewizyjnej (SN 05 marca 2002 r., I CKN 535/00); Najwyższa Izba Kontroli (SA Kraków z 02 marca 1994 r., I ACr 76/94); biegły rewident (SN 06 września 2005, III CK 622/04); sędzia (SN 12 stycznia 2006 r., II CK 319/05).

Z kolei przymiotu wiarygodności odmawia się np. świadkowi, który *„nie miał bowiem bezpośredniej wiedzy o osobie powoda, a to co wiedział było wynikiem jego własnej oceny różnych oderwanych zdarzeń związanych z powodem, nie mających jednak doniosłości dla faktów dotyczących jego osoby”* (SN 22 marca 2002 r. I CKN 814/99); osobom zainteresowanym, nieobiektywnym, pozostającym w konflikcie z powodem (SN 05 czerwca 2003 r., II CKN 14/01, SN 18 czerwca 2003 r. II CKN 226/01); adwokatowi wypowiadającemu się w interesie swojego klienta (SN 11 października 2001 r., II CKN 559/99); pogłoskom (SN 28 września 2000 r. V KKN 171/98, SN 11 października 2002 r. I CKN 1032/00); opinii eksperta opublikowanej jako informacje dla prasy na stronie internetowej partii politycznej (TE z 22 lutego 2007 r., sprawa Standard Verlagsgesellschaft mbH (no. 2) przeciwko Austrii itp.)

W spornym Materiale wiarygodnego źródła brakuje.

Postawiona w Materiale teza została oparta li tylko o komentarz dziennikarki „Wprost” – Pani Joanny Miziołek. Jej ocena nie została w żaden sposób skonfrontowana ze stanowiskiem pozwanej (bądź ze stanowiskiem Prezydenta Pawła Adamowicza).

W okolicznościach przedmiotowej sprawy nie można uznać Pani Joanny Miziołek za „wiarygodne źródło informacji”, bowiem nie jest ona osobą, która zawodowo zajmuje się rozstrzygnięciami organów władzy samorządowej ani orzekaniem/decydowaniem w sprawach karnych. Jest zwykłą obserwatorką życia publicznego i występuje wyłącznie w roli komentatora, a nie eksperta wymiaru sprawiedliwości lub samorządu terytorialnego.

Jeżeli dziennikarz nie dysponuje „wiarygodnym źródłem informacji” wówczas ma obowiązek przynajmniej skonfrontować racje dwóch stron sporu. Obowiązek taki również wypływa z normy z art. 12 ust. 1 pkt 1) *in fine* prawa prasowego.

Skoro bowiem dziennikarz nie dysponuje ani „twardymi faktami” ani też „wiarygodnym źródłem informacji”, wówczas publikacja jednostronnego materiału

prasowego ma charakter tendencyjny. Automatycznie kieruje uwagę odbiorcy wyłącznie na racje jednej ze stron sporu. Pozbawiając głosu drugą stronę dziennikarz dokonuje manipulacji, gdyż kreuje fikcyjną nieobiektywnie opisaną rzeczywistość i taką jej wizję przedstawia odbiorcy. Nie jest to działanie rzetelne i staranne.

W przedmiotowej sprawie zestawienia takiego celowo brakuje. Materiał stawia tezę, którą buduje na jednostronnej prezentacji rzeczywistości bez dania głosu drugiej stronie. Dziennikarze pozwanej nie poprosili np. o komentarz strony powodowej w kwestii „czy utworzenie Rady Imigrantów jest sposobem na przykrycie osobistych spraw Pana Pawła Adamowicza związanych z działaniami CBA/Prokuratury”. Dziennikarze pozwanej nie opisali także w Materiale motywów, jakimi powódka uzasadniała powołanie Rady Imigrantów.

Brak równoważenia sądów, w sytuacji stawiania tez niepopartych „wiarygodnym źródłem informacji” jest powszechnie uznawane za niedochowanie rzetelności i staranności dziennikarskiej, m. in.:

„W sytuacji gdy wskazanie w przekazie telewizyjnym źródła uzyskanych wiadomości polega na przedstawieniu informatora i odtworzeniu jego wypowiedzi, można uznać, że dziennikarz wypełnił obowiązek szczególnej staranności przy zbieraniu i wykorzystaniu materiałów prasowych (...) tylko wtedy, gdy informacja pochodzi od osoby nie zainteresowanej w sprawie. W przeciwnym razie obowiązkiem dziennikarza jest przedstawienie także stanowiska strony przeciwnej albo sprawdzenie prawdziwości otrzymanej informacji.” [vide - wyrok Sądu Najwyższego z dnia 3 lipca 1987 r. I CR 138/87]

Podobnie:

„Generalną zasadą, jaką powinien przyjąć dziennikarz, jest umożliwienie osobie przez niego opisywanej wypowiedzenia się co do materiału prasowego (a ściślej zarzutów czy tez w nim zawartych). W tym celu dziennikarz powinien zwrócić się do osoby zainteresowanej z prośbą o komentarz, opinię lub przedstawienie własnej wersji wydarzeń” [vide – M. Brzozowska-Pasieka „Prawo prasowe. Komentarz praktyczny” LEX 2013]

Oraz – a contrario:

*„O rzetelności wskazanych artykułów świadczy nie tylko fakt powoływania się autorek na prawdziwe źródło, którym jest umowa sprzedaży, ale również fakt, iż w artykułach tych zaprezentowane jest także stanowisko samych stron umowy (...). Tym samym dziennikarki wypełniły obowiązek staranności przy zbieraniu informacji i ich wykorzystaniu.” [vide - **wyrok SA w Warszawie 29 kwietnia 2005 r., VI ACa 1125/04**].*

Ad 2) Kontratyp uzasadnionego interesu społecznego:

Sporny materiał nie został przygotowany i opublikowany w obronie uzasadnionego interesu społecznego.

Interes społeczny może być postrzegany rozmaicie i w demokratycznym kraju z oczywistych względów dopuszczalne są różne sposoby jego pojmowania i wyrażania. Różne grupy społeczne kierują się własnymi hierarchiami wartości, różną wrażliwością społeczną i sympatiami politycznymi. Nie zmienia to jednak faktu, że Polska jest krajem względnie homogenicznym cywilizacyjnie i generalnie można przyjąć, że całe społeczeństwo podziela

pewien uniwersalny „europejski” system wartości (demokratyczne państwo prawa), a dyskurs publiczny prowadzony jest w pewnych ramach, w których ścierają się różne racje i wartości.

W ramach tego systemu nie są powszechnie aprobowane poglądy rasistowskie i ksenofobiczne. Z europejskiego systemu wartości wypływa także swoista kultura prawna i kultura medialna, której ikonograficznym przykładem jest m. in. „wzorzec obiektywizmu stacji BBC”.

Otóż w taki system wartości nie wpisuje się manipulacja medialna.

Rola mediów została bardzo wyraźnie zaznaczona w art. 1 prawa prasowego, zgodnie z którym: *„Prasa, zgodnie z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej, korzysta z wolności wypowiedzi i urzeczywistnia prawo obywateli do ich rzetelnego informowania, jawności życia publicznego oraz kontroli i krytyki społecznej”.*

Obojętnie jakich tematów prasa by nie dotykała, nie może ich poruszać w sposób zmanipulowany, odwołujący się do lęków i emocji. Taki przekaz jest bowiem właściwy dla propagandy totalitarnej lub autorytarnej nie zaś dla społeczeństwa demokratycznego. Powszechnie aprobowane społecznie są zasady demokratycznego państwa prawa. Zarazem powszechnie odrzucane są ideologie totalitarne. W demokratycznym państwie prawa media odgrywają rolę strażnika życia publicznego (tzw. „watchdog”), a nie są narzędziem propagandy. Takie media - właściwe dla III Rzeszy, ZSRR czy też PRLu - zostały przez polskie społeczeństwo odrzucone w 1989 roku.

W związku z powyższym nie można uznać, iż manipulacja jest działaniem w obronie uzasadnionego interesu społecznego. Obrona interesu społecznego w demokratycznym państwie prawa, stosownie do reguł art. 1 prawa prasowego, powinna się objawiać rzeczową i rzetelną dyskusją, wymianą poglądów, krytyką, nie zaś manipulacją bazującą na najniższych instynktach.

Ad 3) Kontratyp działania zgodnego z przepisami o radiofonii i telewizji:

Zachowanie pozwanej nie mieści się także w granicach przepisów ustawy o radiofonii i telewizji.

Sporny Materiał w swojej treści i formie propaguje działania sprzeczne z prawem, polską racją stanu, a także postawy i poglądy sprzeczne z moralnością i dobrem społecznym, w szczególności zawiera treści nawołujące do nienawiści lub dyskryminujące ze względu na rasę lub narodowość. Cechuje się przy tym stronnictwem, brakiem wyważenia i nie spełnia jakichkolwiek norm jakości i integralności. Tym samym emisja Materiału narusza art. 21 ust. 1 UstR-T.

Nadto, zgodnie art. 18 ust. 1 UstR-T audycje nie mogą propagować działań sprzecznych z prawem, polską racją stanu, a także postaw i poglądów sprzecznych z moralnością i dobrem społecznym, w szczególności nie mogą zawierać treści nawołujących do nienawiści lub dyskryminujących ze względu na rasę lub narodowość. W ugruntowanej linii orzeczniczej przyjmuje się, że dla samego zaistnienia propagowania nie jest konieczne zaistnienie zamiaru (bezpośredniego bądź ewentualnego). **Clue zawiera się w odbiorze treści określonego materiału przez odbiorców, nawet jeżeli ich nadaniu nie towarzyszy zamiar** [vide - uchwała SN z 28 marca 2002 r., I KZP 5/2002].

Opisany wyżej sposób zbudowania Materiału polegający na emisji podprogowego przekazu, ukierunkowanego na połączeniu faktu utworzenia Rady Imigrantów z chęcią odwrócenia zainteresowania organów ścigania od „spraw prezydenta Adamowicza” oraz na

wykreowaniu sytuacji zagrożenia, której źródłem są imigranci, wpisuje się w propagowanie nastawienia rasistowskiego i ksenofobicznego.

W przedmiotowej sprawie doszło do naruszenia niemal wszystkich przesłanek wskazanych w art. 18 ust. 1 UstR-T.

Materiał propaguje treści sprzeczne z prawem.

Oczywistym jest, że sprzeczne z prawem są zachowania naruszające normy prawa karnego oraz godzące w dobra osobiste. Przekazem płynącym z połączenia trzech wskazanych wyżej warstw Materiału (słowo/obraz/dźwięk) jest zbudowanie atmosfery niechęci, preradzającej się w nienawiść ukierunkowaną na określoną grupę rasową i religijną. Działania takie są penalizowane m. in. zgodnie z art. 257 Kodeksu karnego.

Treści przedstawione w Materiale są sprzeczne z polską racją stanu i szkodzą interesom Polski na arenie międzynarodowej.

W odbiorze międzynarodowym prezentowanie określonej grupy narodowościowej w takim kontekście, jak przedstawiono to w Materiale, sprawia że Miasto Gdańsk zyskuje status miejsca, w którym na porządku dziennym jest dyskryminacja rasowa i narodowościowa.

Materiał propaguje postawy i poglądy sprzeczne z moralnością i dobrem społecznym.

Funkcjonująca w doktrynie wykładnia wskazanej przesłanki sprowadza się do odnotowania faktu, że podstawową zasadą moralną jest dobro człowieka, zaś wszystko co narusza owo dobro jest sprzeczne z moralnością. Przekaz płynący z Materiału zmierza zaś do wykreowania obrazu „piekła imigrantów”, jakie sprowadza na mieszkańców Gdańska Prezydent Adamowicz, kierując się prywatnymi interesami. Tego rodzaju retoryka godzi w przypisaną każdemu człowiekowi godność osobistą oraz podlega do nienawiści na tle rasowym i religijnym.

Materiał zawiera treści nawołujące do dyskryminacji na tle rasowym oraz narodowościowym.

Niezależnie od art. 18 ust. 1 UstR-T Materiał narusza art. 21 ust. 1 ww. ustawy. Zgodnie z jego brzmieniem: „*publiczna telewizja realizuje misję publiczną, oferując, na zasadach określonych w ustawie, całemu społeczeństwu i poszczególnym jego częściom, zróżnicowane programy cechujące się pluralizmem, bezstronnością, wyważeniem i niezależnością oraz innowacyjnością, wysoką jakością i integralnością przekazu*”. Wyżej opisana manipulacja jest zaprzeczeniem pluralizmu, wyważenia, jakości i integralności przekazu.

Konsekwencje przekroczenia granic działalności opisanej ustawą o radiofonii i telewizji spadają na powódkę, jak również na samych imigrantów i członków Rady Imigrantów. Naruszenie przepisów UstR-T potwierdza zatem, iż pozwana działała w warunkach bezprawności.

Ad 4) Kontratyp krytyki prasowej:

Materiał nie mieści się także w granicach prawa do krytyki określonych w art. 41 prawa prasowego.

Zgodnie z tym przepisem pod ochroną prawa pozostaje m. in. „publikowanie rzetelnych, zgodnych z zasadami współżycia społecznego ujemnych ocen dzieł naukowych lub artystycznych albo innej działalności twórczej, zawodowej lub publicznej”.

Jakkolwiek prawo prasowe dopuszcza krytykę, to jednak określa jej jasne granice, którymi są **rzetelność** oraz **zgodność z zasadami współżycia społecznego**.

Mając na uwadze wcześniejsze rozważania dotyczące manipulacji i braku rzetelności Materiału jak również braku ważnego interesu społecznego związanego z jego rozpowszechnianiem, należy stwierdzić, iż Materiał nie mieści się w granicach prawa do krytyki.

Manipulacja nie jest krytyką, lecz agitacją lub propagandą, a takie funkcje nie mogą być domeną prasy.

Nawet jednak jeśli - z daleko idącej ostrożności procesowej - przyjąć, że Materiał stanowił osobliwy komentarz publicystyczny - czyli formułował krytyczne opinie - to wskazać należy, iż nie każda opinia/ocena pozostaje pod ochroną prawa. Doktryna i orzecznictwo wskazują, iż oceny obelżywe, wulgarne itp. przekraczają granice krytyki, nie mieszczą się w granicach wolności słowa i tym samym są działaniami bezprawnymi.

Tak m. in.: „*Wprawdzie w treści dziennikarskiej wypowiedzi dozwolona jest przesada, to jednak prasa nie może przekroczyć granic prawnych i etycznych, zwłaszcza w zakresie ochrony dobrego imienia i praw innych osób.*” [vide - postanowienie SN z 02 września 2003 r., IV KK 197/2003].

Doktryna podkreśla m. in., że wypowiedzi ocenne „*są dozwolone wyłącznie wówczas, jeżeli mieszczą się w granicach rzeczowej i konstruktywnej krytyki*” [vide - A. Szpunar „Ochrona czci” s. 34, podobnie „Kodeks cywilny. Komentarz” pod red. K. Pietrzykowskiego, Tom I s. 127, Wyd. CH Beck, Warszawa 2011 r.].

Orzecznictwo wskazuje również, iż „*rozszerzone granice dopuszczalności krytyki osób sprawujących funkcje publiczne nie pozwalają na publikowanie nieprawdy, ani na nierzetelne wykorzystywanie materiałów prasowych*” [vide - **wyrok Sądu Najwyższego z dnia 05 kwietnia 2002 r. II CKN 1095/99, OSNC 2003 Nr 3, poz. 42**]

Prawo do krytyki nie ma charakteru absolutnego i nieograniczonego. Takiego przymiotu nie przyznaje prawo do krytyki także art. 10 ust. 1 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności. Orzecznictwo ETPCz wskazuje m. in., że „*tendencyjność i rażąca nieadekwatność ocen i opinii prasowych nie jest objęta gwarancją wynikającą z art. 10 ust. 1 Konwencji*” [vide - orzeczenie ETPCz z dnia 29 lutego 2000 r., sprawa Fuentes Bobo p-ko Hiszpanii skarga nr 39293/98]

Sporny Materiał także z tego względu przekracza dopuszczalne granice krytyki.

5. Brak zasadności stanowiska pozwanej:

W piśmie z dnia 29 listopada 2016 r. pozwana zakwestionowała roszczenia strony powodowej. Pozwana m. in. bagatelizuje naruszenie dóbr osobistych powódki sprowadzając je do - cyt.: „drobnych nieprawidłowości związanych z montażem audycji, które zostały niezwłocznie naprawione”.

Otóż te „naprawienie drobnych nieprawidłowości” przez pozwaną sprowadziło się do:

- usunięcia Materiału ze stron www.tvp.info (i nie zastąpienie ich innym materiałem o sprawie);
- usunięcia materiału z fanpage'ów TVP Info na Facebooku i Twitterze;
- zawieszenia wydawcy odpowiedzialnego za przygotowanie i publiczne udostępnienie Materiału.

Zdaniem powódki takie zachowanie pozwanej należy jednoznacznie interpretować, jako przyznanie się do winy i uznanie swojej odpowiedzialności za bezprawne naruszenie dóbr osobistych powódki.

Z oczywistych względów naruszenie to nie było „drobną nieprawidłowością” oraz nie zostało ono „niezwłocznie naprawione”. Naprawieniem nieprawidłowości, w okolicznościach przedmiotowej sprawy, z uwagi na ogromny zasięg rozpowszechnienia Materiału i skutek w jego odbiorze społecznym, będzie wyłącznie publikacja/emisja przeprosin oraz zapłata kwoty na wskazany cel społeczny, stosownie do petitum niniejszego pozwu.

Nadto pozwana wskazuje w piśmie z dnia 29 listopada 2016 r., że Audycja „Minęła Dwudziesta” składa się z dwóch części – reportażowej (tj. z Materiału) oraz studyjnej (dyskusja gości). Zdaniem pozwanej Materiał nie narusza dóbr osobistych powódki, gdyż stanowił integralną część całej Audycji i w konsekwencji Materiał winien być oceniany w kontekście całej Audycji.

Stanowisko to jest nie do zaakceptowania.

Po pierwsze wskazać należy, iż Materiał nie pozostawał w jakimkolwiek związku z drugą częścią Audycji, tj. z dyskusją gości w studio. Goście wypowiadali się na całkowicie inny temat niż to, co wynikało z zawartości Materiału. Komentowali stosunek Polaków do imigrantów.

Dowód: Audycja (w tym Materiał) wraz ze stenogramem – **załączniki nr 7 i 8.**

Po drugie, sporny Materiał był rozpowszechniany nie tylko w ramach całej Audycji (w programie TVP Info i na stronie internetowej www.tvp.info) ale także samodzielnie – na fanpage'ach TVP Info na Facebooku i Twitterze – jako kilkudziesięciosekundowy utwór audio - wideo, dostosowany długością i formą do specyfiki tych kanałów komunikacji. Jak wyżej wskazano, na Facebooku do chwili usunięcia po czterech dniach od publikacji zanotował 330.000 wyświetleń. To więcej niż liczba osób, które polubiło fanpage TVP Info na Facebooku i np. dwukrotnie więcej niż średnia dzienna sprzedaż dziennika „Gazeta Wyborcza”.

Po trzecie wreszcie - i najważniejsze - **nawet fragment materiału prasowego może naruszać dobra osobiste i to niezależnie od zawartości czy kontekstu pozostałej części audycji, w którego skład wchodzi.** Już poprzez siłę emocjonalną Materiału (kompozycja słowa, obrazu i dźwięku) uwaga widza zostaje przykuta w sposób tak dominujący i sugestywny, że poprzez jego wydźwięk postrzega on drugą część Audycji, tj. dyskusję w studio.

Potwierdzeniem tego jest przecież fakt, iż sama pozwana uznała Materiał za samoistnie ważny, skoro wyodrębniła go z całości Audycji i wstawiła jako samodzielny utwór na Facebooka i Twittera. Tym samym podniosła go do rangi samoistnego przekazu, co znajduje zresztą potwierdzenie nawet w piśmie pozwanej z dnia 29 listopada 2016 r., gdzie pozwana opisuje Materiał jako „reportaż”.

Dowód: opinia wnioskowanego biegłego.

Orzecznictwo i doktryna potwierdzają, że naruszenie dóbr osobistych może następować nie tylko poprzez publikację materiału prasowego jako całości, ale także poprzez poszczególne elementy/fragmenty materiału – takie jak tytuł, tzw. „zajawka” (zapowiedź), nagłówek, grafikę, lead, a nawet kompozycja i układ redakcyjny materiału, m. in.:

„...podanie w dalszej części programu szczegółowego wyjaśnienia okoliczności danego zdarzenia nie może stanowić podstawy do przyjęcia, iż zapowiedź programu nie naruszyła dobra osobistego powódki. Zapowiedź tematy i późniejszej jego szczegółowe zaprezentowanie w programie należy traktować jako pewną całość, ale właśnie z tego względu syntetyczna zapowiedź nie może wprowadzać swoim sformułowaniem telewidzów (odbiorców) w błąd.” [vide - wyrok SA w Gdańsku z 25 października 1996 r. I ACr 831/96].

„Fakt zamieszczenia wewnątrz numeru artykułu rzetelnie oddającego wyniki dziennikarskiego śledztwa (...) nie może zmienić negatywnego dla powoda wydźwięku krzykliwych insynuacji z pierwszej strony gazety, powtórzonych w formie zdjęcia strony tytułowej w następnym numerze dziennika. (...)Rolę dopuszczalnej i rzetelnej krytyki pełni materiał opublikowany wewnątrz numeru gazety. Jednak fakt jego zamieszczenia nie niweczy nieprawdziwego obrazu całej sprawy, jaki został świadomie wykreowany w sensacyjnym tonie na stronie tytułowej. Materiały poświęcone są bowiem wprawdzie temu samemu tematowi, jednak ich faktyczne rozdzielanie i zamieszczanie rzetelnego materiału w miejscu znacznie mniej atrakcyjnym nie pozwala na traktowanie obydwu publikacji jako jedności, jak chcieliby pozwani...” [vide - Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 lutego 2004 r. I CK 339/03].

„W żadnym miejscu publikacji prasowej nie mogą znajdować się twierdzenia nieprawdziwe, naruszające cudze dobra osobiste, oparte na nierzetelnie zebranych informacjach. Za naruszające dobra osobiste może też być uznana kompozycja artykułu, tytuły, podtytuły, zdjęcia, o ile ich dobór i układ tworzy nieprawdziwy godzący w te dobra obraz osoby, której dotyczy.” [vide - wyrok Sądu Najwyższego z dnia 27 stycznia 2010 r. II CSK 326/09; bardzo podobna teza także w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 05 czerwca 2009 r. I CSK 465/08 oraz w wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 06 lipca 2005 r., I ACa 1233/04]

III. UZASADNIENIE TREŚCI I FORMY PUBLIKACJI PRZEPROSIN

W ocenie powódki treść i forma żądanych przeprosin oraz kanały ich publikacji są adekwatne do rodzaju i skali naruszenia dóbr osobistych przez pozwaną. Treść zawiera niezbędne elementy restytucji, tj. opisuje jakie dobra osobiste zostały naruszone, objaśnia jakimi czynami zostały one naruszone i na czym naruszenie dóbr osobistych polegało.

Z kolei forma publikacji odpowiada tym kanałom komunikacji, którymi pozwana dotarła do odbiorców z Materiałem. Materiał był rozpowszechniony zarówno w ramach nadawania telewizyjnego, jak też na stronie internetowej tvp.info, w tym na subserwisie „Minęła dwudziesta”, a także na fanpage’ach TVP Info na Facebooku i Twitterze. Utrzymywany był w przestrzeni internetowej co najmniej 4 dni.

W konsekwencji sposób prezentacji przeprosin i długość ich utrzymywania winny być – co najmniej – adekwatne do okresu obecności Materiału w Internecie i sposobów jego prezentowania przez pozwaną.

Szczegółowe opisanie formy publikacji przeprosin w *petitum* pozwu uzasadnione jest koniecznością uniknięcia przez pozwaną dokonywania jakichkolwiek zabiegów formalnych przy użyciu narzędzi technicznych, w celu umniejszenia komunikatu o przeprosinach bądź ukrycia go przed użytkownikami.

IV. UZASADNIENIE ŻĄDANIA ZAPŁATY NA CEL SPOŁECZNY

W pierwszej kolejności należy podkreślić, iż osoba prawna także jest uprawniona do formułowania roszczeń finansowych z art. 448 Kc związanych z odpowiedzialnością za naruszenie dóbr osobistych. Potwierdza to m. in. wyrok SN z dnia 24 września 2008 r., II CSK 126/08, OSNC-ZD 2009, nr 2, poz. 58 oraz wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 grudnia 1975 r. I CR 887/75.

Jest to stanowisko ugruntowane również w doktrynie: „(...) osoba prawna może domagać się zadośćuczynienia. Wskazuje na to przede wszystkim zmiana terminologii wykorzystywanej dotychczas w treści art. 448 k.c., a mianowicie w zamian za słowo "poszkodowany" wprowadzony został zwrot "ten, czyje dobro osobiste zostało naruszone", który wyraźnie obiektywizuje kryteria podmiotowe zastosowania. Podkreślić należy, że dopuszczalność stosowania zadośćuczynienia pieniężnego jako środka ochrony dóbr osobistych osób prawnych zasadniczo pojawiło się dopiero w wyniku nowelizacji Kodeksu cywilnego w 1996 r.⁵⁶³ Poprzednia regulacja umożliwiała stosowanie zadośćuczynienia tylko do przypadków naruszenia dóbr osobistych enumeratywnie określonych w przepisach i dotyczyła wyłącznie osób fizycznych.

Istotą wprowadzonej zmiany jest natomiast dopuszczalność żądania zadośćuczynienia w przypadku naruszenia któregośkolwiek z dóbr osobistych. W konsekwencji środek ten stanowi znaczne wzmocnienie systemu ochrony dóbr osobistych osób prawnych.⁵⁶⁴ Ponadto nie można pominąć milczeniem faktu, że uzyskanie rekompensaty przez osobę prawną za naruszenie jej interesów niemajątkowych dopuszczalne jest także na gruncie prawa karnego. Mianowicie wśród sankcji wymienionych w art. 212 § 3 k.k. za naruszenie czci przewidziano nawiązkę dla pokrzywdzonego, PCK lub na inny cel społeczny. Przy czym istotne jest znaczenie słowa "pokrzywdzony". Zgodnie z art. 49 k.p.c. pokrzywdzonym może być osoba fizyczna lub osoba prawna, której dobro prawne zostało bezpośrednio naruszone lub zagrożone przez przestępstwo. Oczywiście jest, że każda gałąź prawa posługuje się niezależnym systemem sankcji, które realizują ściśle określone cele. Niemniej jednak odnaleźć można wiele analogii między nawiązką a zadośćuczynieniem." [vide – A. Kubiak-Cyrul „Dobra osobiste osób prawnych”, Zakamycze 2005, LEX]

Poglądy przeciwne, oparte na przekonaniu, że osoba prawna „nie doznaje cierpienia”, gdyż „nie ma wrażliwości” (czyli nie może uzyskać zadośćuczynienia) są kwestionowane w doktrynie, m. in. z uwagi na to, że przyjęcie takiego założenia wykluczałoby możliwość żądania zadośćuczynienia przez niektóre osoby fizyczne upośledzone psychicznie - jako niezdolne do postrzegania i rozumienia zachowania sprawcy.

Podkreśla się też, że art. 448 Kc „...nie ogranicza się jedynie do rekompensowania cierpienia doznanego wskutek naruszenia dóbr osobistych.” [vide – A. Kubiak-Cyrul „Dobra osobiste osób prawnych”, Zakamycze 2005, LEX]

Doktryna wskazuje także, iż:

„... krzywdę należy rozumieć jako obiektywnie usprawiedliwione odczucie pokrzywdzonego, że ludzie wierzą w informacje przeczytane w gazecie, usłyszane w radiu czy oglądane w telewizji, przez co zaczynają odbierać go w takim świetle, w jakim jest tam przedstawiany. Może to prowadzić do zmniejszenia zaufania do danej osoby prawnej (firmy) czy - realnie patrząc - chociażby pojawiania się niepoehlebnych opinii o niej na forach internetowych (co będzie miało swoje wymierne konsekwencje).” [vide – M. Brzozowska-Pasieka „Prawo prasowe. Komentarz praktyczny”, LEX 2013]

„Co do podmiotowego zakresu zastosowania art. 448 k.c. uprawniony do dochodzenia roszczeń jest **każdy pokrzywdzony** wskutek naruszenia jego dobra osobistego.” [vide – A. Kidyba (red.), „Kodeks cywilny. Komentarz. Tom III. Zobowiązania - część ogólna”, wyd. II]

Stanowisko aprobujące możliwość żądania zapłaty zadośćuczynienia lub – co nawet bardziej uzasadnione - kwoty na wskazany cel społeczny, materializuje się w niniejszej sprawie.

Powódka nie domaga się zapłaty zadośćuczynienia na swoją rzecz, lecz zapłaty kwoty na wskazany cel społeczny, tj. na Centrum Wsparcia Imigrantów i Imigrantek. Jest to organizacja, której statutowym celem i przedmiotem działalności jest pomoc dla imigrantów.

Biorąc pod uwagę bardzo negatywne konsekwencje, jakie wypłynęły dla imigrantów wskutek rozpowszechniania Materiału, tym istotniejsze jest, aby społeczność imigrancka otrzymała kompensatę krzywdy wyrządzonej jej Materiałem.

Zasądzenie kwoty dochodzonej pozwem jest, w ocenie powódki, dostateczną formą pomocy. Wskazać przy tym należy, iż określony w niniejszym pozwie cel społeczny bezpośrednio koreluje ze skutkami naruszenia dóbr osobistych przez pozwaną. Zasądzona kwota prócz funkcji prewencyjnej będzie zatem również odgrywała rolę bezpośrednio kompensacyjną.

Dzięki zasądzonej kwocie Centrum Wsparcia Imigrantów i Imigrantek pozyska fundusze, które będą mogły być spożytkowane na działania edukacyjne, integracyjne, prosocjalne. Przede wszystkim zaś na takie działania, które odwrócą niekorzystne skutki rozpowszechnienia Materiału, tj. z jednej strony na pomoc imigrantom, którzy poczuli się zagrożeni w rezultacie rozpowszechnienia Materiału, z drugiej zaś strony na działania uświadamiające opinii publicznej potrzebę pomocy dla imigrantów.

Wysokość dochodzonej pozwem kwoty odpowiada stopniowi nasilenia „złej wiary” pozwanej i faktu, że rozpowszechnienie Materiału było działaniem świadomym, w warunkach winy umyślnej.

Mając powyższe na uwadze wnoszę jak na wstępie.

Załączniki:

1. odpis pozwu i wszystkich załączników,
2. pełnomocnictwo,
3. dowód uiszczenia opłaty od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł,
4. dowód uiszczenia opłaty od pozwu w kwocie 5.600 zł,
5. publikacje dotyczące utworzenia Rady Imigrantów przy prezydencie miasta Gdańska,
6. broszura Model Integracji Imigrantów,

7. Audycja „Minęła dwudziesta” z dnia 31 października 2016 r. udostępniona powódce przez pozwaną (płyta),
8. stenogram Audycji,
9. screeny ze strony głównej TVP Info dotyczące opublikowania przez pozwaną materiału pt. „Gdańsk zaprasza imigrantów” z dnia 31 października 2016 r.,
10. screen dokumentujący opublikowanie Materiału na fanpage’u Facebook TVP Info (screen zrobiony dnia 2 listopada 2016 r.),
11. screen z serwisu Facebook dokumentujący wykres polubień fanpage’u TVP Info w okresie od 29 października 2016 r. do 4 listopada 2016 r.,
12. screeny oświadczenia Pani Joanny Miziołek opublikowane na Facebooku i Twitterze,
13. wydruk artykułu ze strony www.press.pl pt. „36 skarg na materiał TVP Info o imigrantach, wydawca Krystian Krawiel zawieszony” z dnia 04 listopada 2016 r.,
14. screen dokumentujący usunięcie Audycji z podstrony „Minęła dwudziesta”,
15. list otwarty Rady Imigrantów do Jacka Kurskiego,
16. publikacje dotyczące reakcji Rady Imigrantów na sporny Materiał,
17. publikacje dotyczące reakcji mediów na sporny Materiał,
18. pismo pełnomocnika powódki z dnia 14 listopada 2016 r. wraz z dowodem nadania oraz potwierdzeniem odbioru,
19. pismo pozwanej z dnia 29 listopada 2016 r.,
20. skarga powódki do KRRiTV z dnia 22 listopada 2016 r. wraz z dowodem nadania,
21. skarga powódki do RMN z dnia 22 listopada 2016 r. wraz z dowodem nadania,
22. pismo z KRRiTV z dnia 01 grudnia 2016 r.,
23. pismo pełnomocnika powódki do pozwanej z dnia 14 listopada 2016 r. wraz z dowodem nadania oraz potwierdzeniem odbioru,
24. odpowiedź pozwanej z dnia 25 listopada 2016 r. na wniosek powódki o wydanie zapisu Audycji,
25. faktura nr 0800149012 wystawiona przez pozwaną dnia 28 listopada 2016 r. za przegranie audycji na płytę DVD, opiewająca na kwotę 116,85 zł,
26. publikacje opisujące akty agresji wobec cudzoziemców na terenie Polski,
27. koncesja dla pozwanej na TVP Info, a także wydruk artykułu z branżowego serwisu Wirtualnemedial.pl „Minęła dwudziesta’ z większą widownią, TVP Info liderem stacji informacyjnych” z dnia 14 marca 2016 r.,
28. wydruk z whois potwierdzający, iż pozwana jest abonentem domeny tvp.info oraz screen ze stopki serwisu tvp.info potwierdzający, iż pozwana jest administratorem serwisu tvp.info.